

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA M E R C A T O R

Posebna izdaja številka 1

Ljubljana, januar 1977

GRADIVO ZA JAVNO RAZPRAVO

Skupni izvršilni odbor daje v javno razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator, ki je dopolnjen s sprejetim zakonom o združenem delu že objavljeni prvi osnutek.

Hkrati z osnutkom objavljamo tudi program prednostnih nalog pri samoupravnem organiziranju delavcev SOZD Mercator po določilih zakona o združenem delu ter organizacijsko shemo SOZD Mercator Ljubljana, n. sub. o.

Gradivo za javno razpravo je tiskano v 2000 izvodih in ga bodo prejeli vsi delegati samoupravnih organov, izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij in vodstva posameznih samoupravnih organizacij, ki morajo poskrbeti, vsebinsko in tehnično za kvalitetne priprave na zборе delavcev in samega poteka razprave, poskrbeti tudi za to, da bo gradivo dostopno vsakemu delavcu.

PROGRAM PREDNOSTNIH NALOG

pri samoupravnem organiziranju delavcev SOZD Mercator po določilih zakona o združenem delu.

I.

Program opredeljuje naloge, ki jih je potrebno opraviti v letu 1977, da se bodo delavci SOZD Mercator organizirali skladno z določili zakona o združenem delu in drugimi zakonskimi predpisi v zvezi z izvajanjem in uveljavljanjem zakona.

Vsebinska izhodišča tega programa in naloge so zajete že v zaključkih političnih aktivov z dne 5. 7. 1976 in 4. 11. 1976, katerim so poleg članov političnega aktiva DO Mercator prisostvovali tudi predstavniki delovnih organizacij, katerih delavci so se z referendumom že odločili o združitvi v SOZD Mercator. V razpravah o osnutku zakona o združenem delu se je istočasno tudi pristopilo k analiziranju naše samoupravne organiziranosti in usklajevanje le-te z določili zakona. Vse razprave in rezultati razprav, kakor tudi zaključno poročilo in splošna ocena odbora za organizacijo in spremljanje javne razprave kakor tudi ocena družbenopolitičnih organizacij na ravni DO, so bile objavljene v glasilu »Mercator«. Aktivnosti in rezultati javne razprave so pripeljali do konkretnega predloga nove samoupravne organiziranosti v osnutku samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator. Za realizacijo programa aktivnosti oziroma organizacijo izvedbe nalog za uskladitev poslovanja in samoupravne organiziranosti po določilih zakona o združenem delu je skupni delavski svet zadolžil skupni izvršilni odbor.

Iz analiz o samoupravnih odnosih v TOZD, ki so bile opravljene ob razpravah o osnutku zakona o združenem delu, mnenj in stališč delavcev TOZD, na gradivo »samoupravna organiziranost in samoupravni odnosi« in na tej podlagi sprejetih sklepov so se delavci TOZD na zbore delavcev z večino glasov odločili:

- da se DO Mercator organizira kot SOZD;
- da se TOZD organizirajo kot DO, ki nimajo v svojem sestavu TOZD in se združijo v SOZD;
- da se TOZD združijo z drugimi TOZD v DO, ki se združijo v SOZD;

- da se TOZD na novo organizirajo v skladu z določili zakona o združenem delu, bodisi kot TOZD v DO oziroma kot DO, ki imajo v svoji sestavi TOZD in se združijo v SOZD.

Delavci delovnih organizacij, v katerih je bila dana pobuda, da se združijo v SOZD Mercator, so se z referendumi že odločili o združitvi v SOZD Mercator in izvolili delegate v SDS.

Tako je po določilih 4. in 6. člena osnutka samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator združenih:

a) 11 DO, ki v svoji sestavi nimajo TOZD (od tega 4 TOZD iz DO Mercator in

7 novopripojenih DO) in to:

1. Mercator Emba p. o.
2. Mercator Konditor p. o. (referenduma še ni bilo)
3. Mercator Sadje-zelenjava p. o.
4. Mercator Univerzal P. o.
5. Mercator Sloga p. o.
6. Mercator Preskrba p. o.
7. Mercator Potrošnik p. o.
8. Mercator STP Hrastnik p. o.
9. Mercator Ilirija p. o. (referenduma še ni bilo)
10. Mercator Hotel »Turist Sremič« p. o.
11. Mercator Zarja p. o.

b) DO, ki imajo v svoji sestavi 35 TOZD (od tega 4 novopriporočene DO s 13 TOZD; TOZD Panonija se organizira v DO s 3 TOZD; TOZD Idrija se organizira v DO z 2 TOZD — en TOZD iz novopriporočene podjetja; 17 TOZD DO Mercator se organizira v 2 DO — ena TOZD je novopriporočeno podjetje v DO Rožnik:

1. Mercator Agrokombinat Krško n. sub. o.
- 1 TOZD Sadjarstvo
- 2 TOZD Vinogradništvo — kleti
- 3 TOZD Kooperacija Krško
- 4 TOZD Trgovina — servisi
- 5 TOZD Trgovina
2. Mercator Kmetijski kombinat Zasavje n. sub. o.
- 1 TOZD Kmetijstvo
- 2 TOZD Obrat za kooperacijo
3. Mercator Panonija n. sub. o.
- 1 TOZD Zaščita
2. TOZD Veleprodaja
3. TOZD Maloprodaja
4. Mercator Velepreskrba n. sub. o.
- 1 TOZD TMI: - TMI
- 2 TOZD Grosist
- 3 TOZD Standard
- 4 TOZD Trgopromet

P0581/1980

- 5 TOZD Investa
- 6 TOZD Hladilnica
5. Mercator Contal n. sub. o.
- 1 TOZD Conimex
- 2 TOZD Cibes
6. Mercator Rudar n. sub. o.
- 1 TOZD Trgovina
- 2 TOZD Gostinstvo
7. Mercator Slovenija Sadje n. sub. o.
- 1 TOZD Trgovina
- 2 TOZD Hladilnica Zalog
- 3 TOZD Hladilnica Bohova
- 4 TOZD Maloprodajni promet
8. Mercator Rožnik n. sub. o.
- 1 TOZD Veleblagovnica Beograd
- 2 TOZD Dolomiti
- 3 TOZD Golovec
- 4 TOZD Grmada
- 5 TOZD Preskrba — Tržič
- 6 TOZD Metlika
- 7 TOZD Jelka — Ribnica
- 8 TOZD Gradišče — Trebnje
- 9 TOZD Kavarna Evropa
- 10 TOZD Kavarna-bar Nebotičnik
- 11 TOZD Gostinstvo Hrastnik

II.

Konstituiranje

Po določitih zakona o združenem delu je za konstituiranje potrebno:

- a) TOZD:
 - sklenitev samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev TOZD;
 - sprejem statuta;
 - imenovanje v. d. poslovnega organa;
 - izvolitev DS;
 - sklenitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO.
 - b) DO, ki v svoji sestavi nima TOZD:
 - sklenitev samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev DO;
 - sprejem statuta;
 - imenovanje v. d. poslovnega organa;
 - izvolitev DS;

(enovite DO imajo položaj, pravice, obveznosti, ki jih ZZD določa za TOZD, delavci v njej uresničujejo vse pravice, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo delavci v TOZD).
 - c) DO, ki v svoji sestavi imajo združene TOZD:
 - sklenitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO;
 - izvolitev DS;
 - imenovanje v. d. poslovnega organa;
 - statut DO (najpozneje v 6 mesecih po sklenitvi sporazuma o združitvi v DO).
 - d) SOZD
 - sklenitev samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD;
 - izvolitev DS;
 - imenovanje v. d. poslovnega organa;
 - statut SOZD (najpozneje v 6 mesecih po sklenitvi sporazuma o združitvi v SOZD).
 - e) Delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena:
 - samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih
 - samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v delovne skupnosti;
 - statut delovne skupnosti;
 - izvolitev DS;
 - imenovanje v. d. vodje delovne skupnosti.
- Pripomba: Podrobnejša navodila glede samoupravnega organiziranja in uresničevanja samoupravljanja so razvidne iz priloge I in II.

III.

Rokovnik

A) Konstituiranje SOZD

- SIO: sprejme osnutek predloga samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD — 25. 1. 1977
- TOS: pošlje osnutek predloga vsakemu DS TOZD v obravnavo in da zavzame stališče — od 1. 2. do 21. 2. 1977

— SIO: obravnava pripombe, uvede eventuelni usklajevalni postopek in predlaga DS, da določi predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD — od 22. 2. do 28. 2. 1977

— SDS: na zasedanju določi predlog samoupravnega sporazuma — 1. 3. 1977

— TOS, skrbi za tisk predloga in ga razpošlje vsem TOZD skupno z materialom in navodili za izvedbo referenduma — do 14. 3. 1977

— TOZD: referendum o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD — 21. 3. 1977

— SDS: na zasedanju sprejme:

— ugotovitveni sklep o sklenitvi sporazuma

— razpiše volitve v DS SOZD

— imenuje volilno komisijo — 28. 3. 1977

— TOZD: volitve delegatov v DS SOZD (po določitih pravilnika o volitvah in odpoklicu delegacij in delegatov podjetja Mercator Ljubljana n. sub. o.) — 18. 4. 1977

— DS: konstituiranje novo izvoljenega DS SOZD in imenovanje v. d. poslovnega organa — 25. 4. 1977

B) konstituiranje DO, ki ima v svojem sestavu TOZD

— komisija, IO oziroma DS: sprejme osnutek predloga samoupravnega sporazuma o združitvi v DO — do 10. 2. 1977

— služba DO: pošlje osnutek predloga vsakemu DS TOZD v sestavi DO v obravnavo in da zavzame stališče — do 21. 2. 1977

— komisija IO oziroma DS: obravnava pripombe, uvede eventuelni usklajevalni postopek in predlaga določitev predloga iniciativnemu odboru oziroma DS — 22. 2. do 28. 2. 1977

— iniciativni odbor oziroma DS: na zasedanju določi predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v DO — 1. 3. 1977

— služba DO: skrbi za tisk predloga in ga pošlje vsem TOZD v sestavi DO skupno z materialom in navodili za izvedbo referenduma — do 14. 3. 1977

— TOZD: referendum o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi v DO — 21. 3. 1977

— iniciativni odbor oziroma DS: na zasedanju sprejme:

— ugotovitveni sklep o sklenitvi sporazuma

— razpiše volitve v DS DO

— imenuje volilno komisijo — 28. 3. 1977

— TOZD: volitve delegatov v DS DO (po določitih pravilnika o volitvah in odpoklicu delegacij in delegatov podjetja Mercator Ljubljana n. sub. o.) — 18. 4. 1977

— DS: konstituiranje novo izvoljenega DS DO in imenovanje v. d. poslovnega organa — 25. 4. 1977

C) Konstituiranje DO, ki v svojem sestavu nima TOZD

Za konstituiranje DO, ki v svojem sestavu nima TOZD, je potrebna sklenitev samoupravnega sporazuma o združevanju delavcev v DO in sprejem statuta DO, ker veljajo za njeno konstituiranje ista določila zakona o združenem delu, kot za TOZD.

— DS: sprejem osnutka predloga samoupravnega sporazuma o združitvi dela delavcev v DO in predloga statuta DO — do 15. 2. 1977

— strokovna služba: pošlje osnutek predloga v obravnavo zboru delavcev TOZD, da zavzamejo stališča — do 25. 2. 1977

— DS: obravnava pripomb in določitev predloga samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DO in statutu DO — 1. 3. 1977

— strokovna služba: skrbi za tisk predlogov in jih pošlje vsem delavcem DO skupno z materialom in navodili za izvedbo referenduma — do 14. 3. 1977

— DO: referendum o predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DO in statutu DO — 21. 3. 1977

— DO: čas za pismene izjave delavcev, da se strinjajo s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v DO — do 25. 3. 1977

— DS: na zasedanju sprejme:

— ugotovitveni sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v DO

— ugotovitveni sklep o sprejemu statuta DO

— razpiše volitve v DS DO

— imenuje volilno komisijo — 28. 3. 1977

— DO: volitev delegatov v DS DO — 18. 4. 1977

— DS: konstituiranje novo izvoljenega DS DO in imenovanje v. d. poslovnega organa — 25. 4. 1977

D) Konstituiranje TOZD

Za konstituiranje TOZD veljajo določila in rokovnik naveden pod točko c), ki določa konstituiranje DO, ki v svojem sestavu nima TOZD.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združitvi v Mercator, sestavljeno organizacijo združenega dela za dejavnost kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in storitev n. sub. o., Ljubljana

januar 1977

I. UVOD

V procesu uresničevanja ustave in na podlagi določil zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register so delavci temeljnih organizacij združenega dela dne 30. julija 1974 sprejeli samoupravni sporazum o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo MERCATOR Ljubljana n. sub. o. z namenom, da bi z združevanjem dela in sredstev ter tako s skupnim in usklajenim delom dosegli v okviru delovne organizacije usklajen in organski razvoj vsake temeljne organizacije ter delovne organizacije kot celote, boljše poslovanje in hitrejšo rast produktivnosti svojega in skupnega dela, večji dohodek ter ob skupnem poslovanju, razvijanju, vzajemnosti in solidarnosti tudi večjo socialno varnost delavcev v vseh temeljnih organizacijah združenega dela.

Zaradi uresničevanja in izvrševanja svoje pravice in dolžnosti po določilih zakona o združenem delu in sprotne in stalnem prilagajanju in organiziranju takih oblik samoupravnega organiziranja združenega dela, ki izhaja iz spremenjenih materialnih osnov dela, poslovnih in naravnih pogojev dela ter opravljanju skupne dejavnosti ter učinkovitejšega samoupravnega organiziranja, so se delavci temeljnih organizacij Mercator Ljubljana odločili za spremembo svoje samoupravne organiziranosti. Ob ugotovitvi pogojev so delavci sprejeli odločitev, da se posamezne temeljne organizacije ali združene z drugimi temeljnimi organizacijami organizirajo kot delovne organizacije. S tem samoupravnim sporazumom pa uresničujejo svojo odločitev, da se te delovne organizacije hkrati združijo v sestavljeno organizacijo združenega dela, da bi se tako samoupravno organizirano še bolj uspešno razvijale in da bi tako med seboj povezali proizvodnjo s prometom blaga in storitev na eni strani, na drugi strani pa izvedli delitev dela ter specializacijo posameznih proizvodnih in poslovnih dejavnosti, s tem pa večjo produktivnost družbenega dela.

Delavci temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovnih organizacij Mercatorja so se ob združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela odločili zato, da bodo opravljali v okviru sestavljene organizacije tiste dejavnosti, ki bodo zagotavljale večje delovne in poslovne učinke, s tem pa večji dohodek temeljnih oziroma delovnih organizacij.

II. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delovne organizacije — udeleženke tega samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela (v nadaljnjem besedilu: udeleženke tega sporazuma) zdru-

žujejo svoje delo in sredstva v skladu z ustavo in zakonom in po določilih tega sporazuma.

Z združitvijo v sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator Ljubljana n. sub. o. (v nadaljnjem besedilu: SOZD) se ne menja položaj temeljnih organizacij združenega dela in delovnih organizacij v njeni sestavi.

2. člen

Firma SOZD JE: Mercator, sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in storitev n. sub. o.

Skrajšana firma je: SOZD Mercator n. sub. o.

3. člen

Sedež SOZD je v Ljubljani, Aškerčeva št. 3.

4. člen

Delovne organizacije, udeleženke tega sporazuma, bodo poslovale s svojimi firmami tako:

1. MERCATOR — AGROKOMBINAT KRŠKO, proizvodnja in trgovina n. sub. o., s sedežem v Krškem, Cesta krških žrtev 52

2. MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT »ZASAVJE«, proizvodnja in trgovina n. sub. o., s sedežem v Sevnici, Glavni trg 41

3. MERCATOR — EMBA, ŽIVILSKA INDUSTRIJA p. o., s sedežem v Ljubljani, Slovenčeva 21

4. MERCATOR — PANONIJA, trgovina na debelo in drobno, gostinstvo, proizvodnja in storitve n. sub. o., s sedežem v Ptuj, Osojnikova 1

5. MERCATOR — VELEPRESKRBA, proizvodnja, trgovina in storitve n. sub. o., s sedežem v Ljubljani, Ciril-Metodov trg 1

6. MERCATOR — KONDITOR, slaščičarstvo p. o., s sedežem v Ljubljani, Koblarjeva 3

7. MERCATOR — CONTAL, trgovina in servis n. sub. o., s sedežem v Ljubljani, Beethovnova 11

8. MERCATOR — RUDAR, trgovina na debelo in drobno ter gostinstvo n. sub. o., s sedežem v Idriji, Ljubljanska 5

9. MERCATOR — SADJE-ZELENJAVA, veletržnica s kmetijskimi pridelki p. o., s sedežem v Ljubljani, Poljanska 46 a

10. MERCATOR — UNIVERZAL, trgovina na debelo, drobno ter gostinstvo p. o., s sedežem v Lendavi, Partizanska 22

11. MERCATOR — SLOGA, trgovina na debelo, drobno ter gostinstvo p. o., s sedežem v Gornji Radgoni, Pokopališka 2

12. MERCATOR — PRESKRBA, trgovina na debelo in drobno p. o., s sedežem v Krškem, Cesta krških žrtev 47

13. MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE, trgovsko izvozno-uvozno, proizvodno, predelovalno in uslužnostno podjetje, n. sub. o., s sedežem v Ljubljani, Miklošičeva 10

14. MERCATOR — ZARJA, trgovina na debelo in drobno p. o., s sedežem v Ormožu, Mestni trg 4
 15. MERCATOR — ROŽNIK, trgovina na debelo in drobno ter gostinstvo n. sub. o., s sedežem v Ljubljani, Aškerčeva 5
 16. MERCATOR — POTROŠNIK, trgovina na drobno in gostinstvo p. o., s sedežem v Lenartu v Slovenskih goricah, Trg osvoboditve 15
 17. MERCATOR — STP HRASTNIK, trgovina na drobno, debelo in gostinstvo p. o., s sedežem v Hrastniku, Aleša Kaplja 6
 18. MERCATOR — HOTEL ILIRIJA p. o., s sedežem v Ljubljani, Trg prekomorskih brigad 4
 19. MERCATOR — HOTEL TURIST SREMIČ p. o., s sedežem v Krškem, Kolodvorska 2
- in pod skrajšanimi firmami:
1. MERCATOR — AGROKOMBINAT KRŠKO n. sub. o.
 2. MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT ZASAVJE n. sub. o.
 3. MERCATOR — EMBA p. o.
 4. MERCATOR — PANONIJA n. sub. o.
 5. MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
 6. MERCATOR — KONDITOR p. o.
 7. MERCATOR — CONTAL n. sub. o.
 8. MERCATOR — RUDAR n. sub. o.
 9. MERCATOR — SADJE-ZELENJAVA p. o.
 10. MERCATOR — UNIVERZAL p. o.
 11. MERCATOR — SLOGA p. o.
 12. MERCATOR — PRESKRBA p. o.
 13. MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
 14. MERCATOR — ZARJA p. o.
 15. MERCATOR — ROŽNIK n. sub. o.
 16. MERCATOR — POTROŠNIK p. o.
 17. MERCATOR — STP HRASTNIK p. o.
 18. MERCATOR — ILIRIJA p. o.
 19. MERCATOR — HOTEL TURIST SREMIČ p. o.

5. člen

Sestavljena organizacija združenega dela Mercator n. sub. o. je pravna oseba.

6. člen

A. Temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, so se sporazumele, da bodo v SOZD skupaj, usklajeno in z delitvijo dela opravljali naslednje dejavnosti:

1. kmetijsko proizvodnjo;
2. industrijo in sicer
 - proizvodnjo zgotovljenih tekstilnih izdelkov,
 - proizvodnjo živilskih proizvodov;
3. obrt;
4. trgovina na debelo;
5. trgovina na drobno;
6. finančne, tehnične in poslovne storitve;
7. gostinstvo in turizem;
8. zunanjo trgovino in zastopanje tujih firm,
9. opravljanje maloobmednega prometa.

B. Temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, so se sporazumele za naslednjo medsebojno delitev dela pri opravljanju skupnih dejavnosti:

Ad A1 — Kmetijska proizvodnja

- MERCATOR — AGROKOMBINAT Krško n. sub. o.
- TOZD Sadjarstvo n. sub. o.
- TOZD Vinogradništvo — kleti n. sub. o.
- TOZD Kooperacija Krško n. sub. o.
- MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT ZASAVJE n. sub. o.
- TOZD Kmetijstvo n. sub. o.
- TOZD Obrat za kooperacijo n. sub. o.

Ad A2 — Industrija in sicer:

- proizvodnja izgotovljenih tekstilnih izdelkov
- MERCATOR — PANONIJA n. sub. o.
- TOZD Zaščita n. sub. o.
- proizvodnja živilskih proizvodov
- MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
- TOZD TMI n. sub. o.
- MERCATOR — EMBA p. o.
- MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT ZASAVJE n. sub. o.
- TOZD Kmetijstvo n. sub. o.
- MERCATOR — AGROKOMBINAT KRŠKO n. sub. o.
- TOZD Kooperacija n. sub. o.

Ad A3 — Obrt

MERCATOR — KONDITOR p. o.

Ad A4 — Trgovina na debelo

- MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
- TOZD Grosist n. sub. o.
- TOZD Standard n. sub. o.
- TOZD Trgopromet n. sub. o.
- TOZD TMI n. sub. o.
- MERCATOR — RUDAR n. sub. o.
- TOZD Trgovina n. sub. o.
- MERCATOR — SADJE-ZELENJAVA p. o.
- MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
- TOZD Trgovina n. sub. o.
- MERCATOR — PANONIJA n. sub. o.
- TOZD Veleprodaja n. sub. o.
- MERCATOR — UNIVERZAL p. o.
- MERCATOR — ZARJA p. o.
- MERCATOR — PRESKRBA p. o.
- MERCATOR — CONTAL n. sub. o.
- TOZD Conimex n. sub. o.

Ad A5 — Trgovina na drobno

- MERCATOR — ROŽNIK n. sub. o.
- TOZD Veleblagovnica Beograd n. sub. o.
- TOZD Dolomiti n. sub. o.
- TOZD Golovec n. sub. o.
- TOZD Grmada n. sub. o.
- TOZD Preskrba n. sub. o.
- TOZD Metlika n. sub. o.
- TOZD Gradišče n. sub. o.
- TOZD Jelka n. sub. o.
- MERCATOR — PANONIJA n. sub. o.
- TOZD Maloprodaja n. sub. o.
- MERCATOR — UNIVERZAL p. o.
- MERCATOR — SLOGA p. o.
- MERCATOR — POTROŠNIK p. o.
- MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
- TOZD Standard n. sub. o.
- TOZD Trgopromet n. sub. o.
- TOZD TMI n. sub. o.
- MERCATOR — PRESKRBA p. o.
- MERCATOR — ZARJA p. o.
- MERCATOR — STP HRASTNIK p. o.
- MERCATOR — SADJE-ZELENJAVA p. o.
- MERCATOR — AGROKOMBINAT KRŠKO n. sub. o.
- TOZD Trgovina — servisi n. sub. o.
- MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT SEVNICA n. sub. o.
- TOZD Kmetijstvo n. sub. o.
- MERCATOR — RUDAR n. sub. o.
- TOZD Trgovina n. sub. o.
- MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
- TOZD Trgovina n. sub. o.

Ad A6 — Finančne, tehnične in poslovne storitve

- finančne storitve
- dejavnost interne temeljne banke — SOZD Mercator n. sub. o.
- tehnične storitve
- MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
- TOZD Investa n. sub. o.
- MERCATOR — CONTAL n. sub. o.
- TOZD Cibes n. sub. o.
- poslovne storitve
- MERCATOR — VELEPRESKRBA n. sub. o.
- TOZD Hladilnica n. sub. o.
- MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
- TOZD Hladilnica Zalog n. sub. o.
- TOZD Hladilnica Bohova n. sub. o.
- MERCATOR — AGROKOMBINAT Krško n. sub. o.
- TOZD Trgovina — servisi n. sub. o.

Ad A7 — Gostinstvo, turizem

- MERCATOR — ROŽNIK n. sub. o.
- TOZD Veleblagovnica Beograd n. sub. o.
- TOZD Dolomiti n. sub. o.
- TOZD Golovec n. sub. o.
- TOZD Grmada n. sub. o.
- TOZD Preskrba n. sub. o.
- TOZD Metlika n. sub. o.
- TOZD Gradišče n. sub. o.
- TOZD Jelka n. sub. o.

TOZD Kavarna Evropa n. sub. o.
 TOZD Kavarna-bar Nebotičnik n. sub. o.
 TOZD Gostinstvo Hrastnik n. sub. o.
 MERCATOR — PANONIJA n. sub. o.
 TOZD Maloprodaja n. sub. o.
 MERCATOR — UNIVERZAL p. o.
 MERCATOR — SLOGA p. o.
 MERCATOR — POTROŠNIK p. o.
 MERCATOR — VELEPREKRBA n. sub. o.
 TOZD Standard n. sub. o.
 TOZD Trgopromet n. sub. o.
 MERCATOR — RUDAR n. sub. o.
 TOZD Gostinstvo n. sub. o.
 MERCATOR — PRESKRBA p. o.
 MERCATOR — ZARJA p. o.
 MERCATOR — HOTEL TURIST SREMIČ p. o.
 MERCATOR — KONDITOR p. o.
 MERCATOR — STP HRASTNIK p. o.

Ad A8 — Zunanja trgovina in zastopanje tujih firm

MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
 TOZD Trgovina n. sub. o.
 MERCATOR — CONTAL n. sub. o.
 TOZD Conimex n. sub. o.

Ad A9 — Opravljanje maloobmejnega prometa

MERCATOR — UNIVERZAL p. o.
 MERCATOR — SLOVENIJA-SADJE n. sub. o.
 TOZD Maloobmejni promet n. sub. o.

7. člen

Izvrševanje nalog v zvezi z opravljanjem skupnih dejavnosti poverijo udeleženske tega sporazuma delovni skupnosti za opravljanje del skupnega pomena, ki se organizira v okviru SOZD.

III. CILJI ZDRUŽEVANJA

8. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, združujejo svoje delo in sredstva v okviru SOZD, da bi z združenim delom in združenimi sredstvi dosegli naslednje cilje:

- hitrejši razvoj socialističnih samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov in krepitev materialne osnove združenega dela;
- združevanje temeljnih in delovnih organizacij, ki so med seboj s proizvodnjo, predelavo ter prometom blaga široke proizvodnje in storitev;
- skupni in usklajeni razvoj temeljnih organizacij in delovnih organizacij;
- večjo delitev dela in specializacijo v proizvodnji hrane, živilski predelavi in prometu živilskih proizvodov ter ostalega blaga, da se doseže čimboljša preskrba delovnih ljudi in občanov, tako z osnovnimi prehrabnimi artikli, kakor tudi z ostalimi živilskimi in življenjskimi potrebščinami ter blaga za široko potrošnjo;
- povečanje izvoza v vseh panogah dejavnosti, za katere je SOZD registriran;
- razvijanje skupnega in lastnega raziskovalnega dela, tehnologije, proizvodnih in storitvenih procesov ter hkrati s tem tudi delovnih pogojev;
- povečanje proizvodnje in prometa, produktivnosti dela ter s tem povečanje dohodka združenih temeljnih in delovnih organizacij;
- razvijanje odnosov pri pridobivanju dohodka na podlagi ustvarjenem prihodku oziroma pri skupno ustvarjenem dohodku;
- dolgoročno povezovanje in združevanje dela in sredstev s proizvodnimi in drugimi organizacijami združenega dela, s katerimi na osnovi medsebojnega usklajevanja razvoja in poslovanja temeljne oziroma delovne organizacije pri opravljanju blagovnega prometa trajno sodelujejo;
- podvzemanju skupnih ukrepov za povečanje družbenega standarda in standarda delavcev;
- razvijanje solidarnosti in krepitev socialne varnosti delavcev;
- zagotovitev sodelovanja in povezovanja s krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, družbe-

nopolitičnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami in organizacijami potrošnikov;

- razvijanje, izvrševanje in krepitev samozaščite s skupno dogovorjenimi in usklajenimi ukrepi in akcijami ter
- druge skupne cilje, ki so v interesu tako delavcev v temeljnih oziroma delovnih organizacijah in delovnih skupnostih, kakor tudi v interesu delovnih ljudi in občanov za čim boljšo preskrbo s prometom blaga in storitev v okviru SOZD.

9. člen

Udeleženske tega sporazuma bodo zagotovile uresničitev ciljev zaradi katerih so se združile v SOZD:

- z usklajevanjem, sprejemanjem in uresničevanjem planov dela in razvoja v okviru SOZD;
- s skupnim oblikovanjem in izvajanjem poslovne politike;
- z združevanjem dela in sredstev za uresničitev skupno določenih nalog;
- s skupno reklamo in propagando;
- z usklajevanjem meril za razporejanje dohodka, osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe;
- s skupnim opravljanjem bančno-kreditnih poslov v temeljni interni banki;
- z izvajanjem nalog iz skupno dogovorjene kadrovske politike;
- s skupno informativno dejavnostjo;
- s solidarnostjo v primerih poslovanja z izgubo;
- z organiziranim izvrševanjem skupnih nalog.

10. člen

Vsi odnosi med TOZD in DO v sestavu SOZD temeljijo na medsebojnem spoštovanju pravic in obveznosti, uveljavljanju in izvajanju samoupravnih, razvojnih in drugih skupnih interesov in upoštevanju neodtujljivih in drugih ustavnih pravic delavcev. Podpisnice v zvezi s tem sprejemajo načela, da OZD, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti in obveznosti po tem samoupravnem sporazumu ne more istočasno koristiti prednosti, ki jih omogoča uporaba določil tega samoupravnega sporazuma.

IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE V SOZD

11. člen

Usklajevanje odnosov družbene reprodukcije in usmerjanja razvoja posameznih temeljnih in delovnih organizacij v okviru SOZD uresničujejo delavci s planiranjem in programiranjem dela in razvoja.

Planiranje in programiranje dela in razvoja SOZD se uresničuje v odnosih medsebojne odvisnosti in sodelovanja, ki izvirajo iz združitve dela in sredstev v SOZD, usklajeno z osnovami plana razvoja SOZD in usklajeno z družbenimi plani družbenopolitičnih skupnosti, interesnih skupnosti in drugih organizacij.

Plan SOZD temelji na osnovah, sprejetih v temeljnih organizacijah in delovnih organizacijah na način, kakor je to določeno z zakonom in s tem sporazumom.

12. člen

Udeleženske tega sporazuma določijo s plani svojega razvoja temeljne obveznosti, pravice in dolžnosti glede osnov planiranja, na podlagi katerih bodo sprejemali svoje plane in z njimi v odnosih medsebojne povezanosti, odvisnosti, odgovornosti ter dogovorjenih oblik solidarnosti, uresničevali svoj razvoj in razvoj SOZD ter s tem razvijali svojo reprodukcijo in družbeno reprodukcijo v sodelovanju z drugimi organizacijami združenega dela.

13. člen

Uresničevanja ciljev za usklajeno planiranje in programiranje v okviru SOZD bodo udeleženske tega sporazuma izvajale na podlagi skupne in enotne metodologije planiranja.

Enotna metodologija planiranja vsebuje zlasti:

- vrsto planov,
- vsebino planov,
- postopek za oblikovanje predlogov plana,
- roke za sprejem planov,
- način izvrševanja planov.

14. člen

Sklep o pripravljanju letnih planov za SOZD sprejme delavski svet SOZD najkasneje do vsakega 30. septembra za naslednje letno plansko obdobje oziroma drugo dolgoročno plansko obdobje.

S sklepom iz prvega odstavka tega člena se določi organ ali služba, ki je odgovorna za pripravljanje predloga plana in rok, v katerem se mora predložiti predlog plana.

15. člen

Organ oziroma služba, ki je odgovorna za pripravo predloga plana, je dolžna za njegovo pripravo zagotoviti in pripraviti:

- a) analizo doseženih rezultatov poslovanja oziroma razvoja v preteklem planskem obdobju;
- b) analizo poslovnih oziroma razvojnih možnosti za obdobje, za katero se sprejema plan;
- c) analitično dokumentacijsko gradivo temeljnih organizacij oziroma delovnih organizacij;
- d) roke, v katerih mora biti gradivo za sprejem in oblikovanje elementov planov poslano vsem temeljnim in delovnim organizacijam;
- e) obveznosti strokovnih služb v postopku sprejemanja plana ter
- f) roke za izpolnjevanje teh obveznosti.

16. člen

Poslovodni organi in strokovne službe v temeljnih in delovnih organizacijah ter SOZD so odgovorni za pravilnost podatkov in za strokovno utemeljenost in realnost svojih ocen in predlogov, kakor tudi za strokovno in pravočasno izpolnjevanje nalog, določenih v delovnem načrtu pripravljanja predlogov plana.

17. člen

Plane razvoja SOZD sprejema delavski svet SOZD na podlagi osnov, sprejetih z osebnim izjavljanjem v temeljnih organizacijah oziroma delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, ter na način, kakor je to določeno z zakonom.

Plan SOZD, s katerim se določa vsebina in obseg skupnega poslovanja, investicije oziroma združevanja sredstev na osnovah plana iz prejšnjega odstavka tega člena, sprejme delavski svet SOZD ob upoštevanju plana razvoja, sprejetega s samoupravnim sporazumom o osnovah razvoja SOZD v tekočem srednjeročnem obdobju in na podlagi osnov, sprejetih v temeljnih oziroma delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij.

18. člen

Postopek za sprejem oziroma usklajevanje planov na podlagi predlogov iz 14. in 15. člena tega sporazuma mora biti zaključen najkasneje do vsakega 15. decembra tekočega leta za naslednje leto.

19. člen

Kolikor takšna temeljna oziroma delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, ne sprejme določenih osnov plana SOZD ali ne uskladi svojega plana s planom SOZD, oziroma če je njen delegat v delavskem svetu SOZD ne glasuje za sprejem plana SOZD, in če ni uspelo poprejšnje usklajevanje, se ta organizacija združenega dela ne vključi v skupni plan.

Organizacija združenega dela iz prejšnjega odstavka nima pravice do udeležbe iz združenih sredstev, niti drugih ugodnosti, ki ji sicer gredo iz tega naslova.

Delegati drugih temeljnih in delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, tudi lahko sklenejo, da mora organizacija združenega dela iz prvega odstavka, sredstva, ki jih je dobila iz združenih sredstev, takoj vrniti.

20. člen

Upoštevaajoč načelo kontinuiranega plana bodo temeljne organizacije, delovne organizacije in SOZD vsako leto do konca meseca marca analizirale izvajanje oziroma izvršitev plana za minulo obdobje in pripravile potrebne rebalanse, glede na morebitne spremembe odnosov v reprodukciji in svoje oziroma skupne zmožnosti.

Postopek za rebalans je enak postopku za sprejem plana, ki je določen v tem sporazumu.

V. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN NJIHOV NAMEN

21. člen

Svoje delo in sredstva družbene reprodukcije delavci udeležnike tega sporazuma združujejo zato, da povečujejo dohodek temeljnih organizacij in delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, pospešujejo in razvijajo lastno in skupno delo ter poslovanje in dvigajo produktivnost skupnega družbenega dela.

22. člen

Za realizacijo skupnih razvojnih programov in investicij, določenih s plani razvoja SOZD ter planov temeljnih in delovnih organizacij, združujejo temeljne in delovne organizacije — udeležnike tega sporazuma sredstva.

Temeljne in delovne organizacije iz prejšnjega odstavka zagotavljajo združevanje sredstev za uresničevanje nalog iz prejšnjega odstavka tega člena in s tem zagotavljajo realizacijo skupaj planiranih investicij ob udeležbi virov sredstev bank, dobaviteljev, tujih in inozemskih sredstev in sredstev drugih organizacij združenega dela, ki bodo združevala sredstva zaradi uresničevanja skupnih interesov.

23. člen

Udeležnike tega sporazuma določajo s tem sporazumom osnove glede načina in pogojev za združevanje sredstev ter pravic in obveznosti, ki iz tega izvirajo na podlagi ustave in zakonov.

24. člen

Namen združevanja sredstev je, da se z združenimi sredstvi zagotovi uresničitev večjih in pomembnejših investicij iz planov razvoja SOZD oziroma udeleženk sporazuma, to je usklajenih razvojnih programov temeljnih in delovnih organizacij.

Namen združevanja sredstev je tudi realizacija razvojnih programov tistih organizacij združenega dela, v katerih uresničevanje se bodo vključile udeležinke sporazuma in ki temelje na družbenih razvojnih programih, za katerih razvoj so zaradi zagotovitve surovin, reprodukcijskih materialov ter vseh vrst potrošniškega blaga iz dejavnosti temeljnih in delovnih organizacij v sestavi SOZD ali zaradi plasmata svojih proizvodov udeležinke tega sporazuma trajno zainteresirane.

25. člen

Združena sredstva v okviru SOZD se lahko v skladu z določili prejšnjega člena tega sporazuma uporabljajo po sprejetih planih za:

- a) združevanje sredstev v obstoječe ali nove organizacije združenega dela v okviru SOZD ali izven nje zaradi uresničevanja skupnih interesov in udeležbe na skupaj ustvarjenem dohodku;
- b) financiranje investicij v okviru SOZD ali izven nje;
- c) obratna sredstva;
- d) financiranje skupnih projektov, študij, raziskav in programov.

Udeležinke tega sporazuma se s sklenitvijo tega sporazuma zavežejo, da bodo dajale prednost obliki združenja sredstev pri realizaciji skupnih investicij oziroma programov in s tem vzpostavitev medsebojnih odnosov, ki temelje na udeležbi na skupaj ustvarjenem dohodku.

26. člen

Pri združevanju sredstev, s katerimi bo dogovorjena udeležba na skupaj ustvarjenem dohodku, bodo udeležinke tega sporazuma v konkretnih primerih združevanja sredstev določile s posebnim samoupravnim sporazumom zlasti naslednje:

- cilje združevanja sredstev ter namen, pogojuje in način uporabe teh sredstev;
- način ugotavljanja skupnega dohodka;
- merila za ugotavljanje deleža v skupnem dohodku;
- pogoje, način in roke udeležbe v skupnem dohodku;
- pogoje, način in roke za vračanje vrednosti združenih sredstev oziroma stvari, denarnih sredstev in pravic, ki jih bodo tvorila združena sredstva;
- medsebojne obveznosti in odgovornosti ob poslovanju z izgubo, kot tudi druge obveznosti in odgovornosti pri prevzemanju rizika;
- način usklajevanja stališč, ki izvirajo iz skupnih zadev na osnovi združenih sredstev;
- sestava in pristojnost skupnega organa ter način izvolitve njegovih članov in
- način reševanja sporov, kakor tudi pogoje in način za razvezo samoupravnega sporazuma.

27. člen

Udeležinke tega sporazuma bodo v primerih združevanja sredstev na podlagi posebnih samoupravnih sporazumov zagotovile, da se bo skupno doseženi dohodek razporejal oziroma uporabljal v celoti za temeljne organizacije združenega dela oziroma delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, ki bodo z združevanjem sredstev in dela sodelovale

pri njegovem pridobivanju. Pri tem se bo udeležba v skupnem dohodku ugotavljala tudi na podlagi prispevka, ki ga dajejo delavci v organizacijah združenega dela, v katerih so združena sredstva, s svojim živim delom in z gospodarjenjem z združenimi sredstvi.

28. člen

Osnove plana razvoja SOZD in na njihovi podlagi sprejeti skupni plan so temelj za določitev višine in obsega združevanja sredstev temeljnih in delovnih organizacij, združenih v SOZD.

Temeljne in delovne organizacije sprejmejo obveznost, da se za združevanje sredstev v konkretnem letu oziroma planskem obdobju vzame kot osnova seštevek:

- amortizacija po predpisanih minimalnih stopnjah;
 - amortizacija nad predpisanimi stopnjami;
 - ostanka dohodka (čistega dohodka akumulacije), ki je obračunan v poslovna sredstva;
 - sredstva izplačanih bruto osebnih dohodkov nad dogovorjenimi po merilih samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov dejavnosti oziroma panoge in
 - sredstev sklada skupne porabe, ki presegajo višino dogovorjenih po sindikalni listi,
- vse po zaključnem računu za prejšnje leto.

Odplačilo glavnice uporabljenih združenih sredstev se smatra kot ponovno združevanje sredstev.

Tako določena osnova se pri temeljnih organizacijah in delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, ki spadajo v dejavnost kmetijstva in industrije, zmanjša za 50 % njihove amortizacije po predpisanih minimalnih stopnjah.

Tako določena osnova se zmanjša za ustrezen znesek tudi pri tistih temeljnih organizacijah in delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, ki so obračunale osebne dohodke pod višino, dovoljeno po samoupravnem sporazumu dejavnosti oziroma panoge, in za neobračunana sredstva sklada skupne porabe pod višino, dogovorjeno po sindikalni listi.

Sredstva združujejo temeljne in delovne organizacije v enakem odstotku od osnove, navedene v 2., 3. in 4. odstavku tega člena.

Konkretna višina odstotka (udeležbe temeljne in delovne organizacije) se vsako leto sprejme s skupnim planom SOZD v odvisnosti od sledečih elementov:

a) od višine vrednosti investicij po letnem planu oziroma tistega dela te vrednosti, ki jih temeljne in delovne organizacije financirajo s svojo udeležbo;

b) od doseženega dohodka na podlagi poslovnega uspeha v prejšnjem letu, to je od višine osnove iz 2., 3. in 4. odstavka tega člena.

Za združevanje sredstev v smislu tega člena se uporabijo vsa za investicije sposobna sredstva v temeljnih in delovnih organizacijah. Temeljni in delovni organizaciji, ki zaradi svoje investicijske nesposobnosti ali zaradi svojih že priznanih obveznosti iz prejšnjih let, nastalih pred 31. 12. 1976, nima na razpolago dovolj prostih investicijskih sredstev za združevanje, se na podlagi njenega zahtevka in na osnovi sklepa delavskega sveta SOZD obveznost združevanja lahko prolongira vendar ta organizacija združenega dela ne more koristiti združenih sredstev za svoje investicije, dokler ne izpolni svojih obveznosti.

29. člen

V zvezi z uporabo združenih sredstev sprejmejo udeleženke tega sporazuma obveznosti, da bodo odločitve za izvedbo posameznih investicij, ki so skupaj planirane v določenem srednjeročnem obdobju, določale skladno z družbenoekonomskimi razvojnimi opredelitvami, ki izvirajo iz družbenega plana o temeljnih razvoja SFR Jugoslavije in SR Slovenije ter na podlagi samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega razvoja SOZD, na podlagi ekonomske analize in enakovrednega upoštevanja sledečih meril:

a) po merilih, ki predstavljajo splošen družbeni interes delovnih ljudi in občanov kot potrošnikov za preskrbo s kmetijskimi, prehrabnenimi in drugimi proizvodi, ki predstavljajo stalne, zadostne in osnovne potrebe potrošnikov na vseh področjih dejavnosti SOZD;

b) po merilih, ki izhajajo iz programov izgradnje zadostnih skladišč in manipulacijskih kapacitet in na osnovi programov izgradnje maloprodajne mreže, posebno v novih naseljih in mestnih soseskah;

c) po merilih, ki bodo zagotovila zadostne rezerve odgovarjajočih kmetijskih, prehrabnenih in drugih osnovnih proizvodov najmanj v višini potreb, ki so odvisne od sezonskih pogojev in

razvoja ter povečanja potrošnje v skladu z rastjo družbenega in osebnega standarda delovnih ljudi in občanov in njihove kupne moči;

d) po merilih, ki zagotavljajo sodobno tehnologijo proizvodnje oziroma blagovnega prometa ter storitev s posebnim ozirom na kvaliteto in asortiman;

e) po merilih, ki zagotavljajo kontinuiteto in sistem samoupravne povezanosti reprodukcijskega toka proizvodnje, blagovnega prometa in potrošnje, tako v okviru SOZD kakor tudi v povezavi z organizacijami združena dela izven SOZD;

f) po merilih glede donosnosti investicij po akumulativnosti, rentabilnosti, ekonomičnosti in zagotovljeni produktivnosti;

g) po merilih enakomernega ter enakopravnega razvoja temeljnih in delovnih organizacij na vseh območjih, kjer SOZD s svojimi dejavnostmi zadovoljuje potrebe potrošnikov s svojo proizvodnjo oziroma blagovnim prometom;

h) pospeševanja izvoza.

30. člen

Udeleženke tega sporazuma lahko v skladu z veljavnimi predpisi medsebojno združujejo in odstopajo devizna sredstva, s katerimi razpolagajo, z namenom učinkovitega uresničevanja svojih in skupnih razvojnih programov, ustvarjanja skupnega dohodka ter zagotavljanja nemotenega poslovanja v proizvodnji in prometu blaga.

Udeleženke bodo o združevanju deviznih sredstev, njihovem namenu ter načinu in pogojih za njihovo uporabo sklenile posebne samoupravne sporazume.

31. člen

Udeleženke tega sporazuma lahko v okviru SOZD združujejo sredstva skupne porabe za financiranje in investicije skupnih rekreativnih dejavnosti oziroma objektov družbenega standarda njihovih delavcev kot:

- skupni počitniški domovi in objekti družbenega standarda,
- objekti za športno rekreacijo delavcev,
- financiranje športnih dejavnosti in športnih iger ter v druge skupne namene.

Sredstva skupne porabe za namene iz prejšnjega odstavka tega člena določijo zainteresirane udeleženke tega sporazuma s skupnimi letnimi plani.

32. člen

Udeleženke tega sporazuma s sprejemom sporazuma poverjajo opravljanje del in poslov v zvezi z vodenjem plasmanov in uporabljanjem združenih sredstev temeljnih in delovnih organizacij temeljni interni banki SOZD.

S poslovanjem preko temeljne interne banke bo v največji meri dosežena gospodarska smotrnost in racionalizacija koriščenja denarnih, deviznih in drugih sredstev organizacij združenega dela ter koordinacija finančnih poslov in združevanja sredstev med temeljnimi in delovnimi organizacijami v sestavi SOZD.

Koordinacija finančnih poslov po tem sporazumu pomeni zlasti:

— sprotno ugotavljanje razpoložljivih sredstev na računih temeljnih in delovnih organizacij ne glede kje se ti računi vodijo in ne glede na to, v kateri banki so ta sredstva kot a vista sredstva vezana;

— plasma prostih denarnih sredstev preko temeljne interne banke v drugo temeljno oziroma delovno organizacijo v okviru SOZD;

— zbiranje in razporejanje denarnih sredstev za izvajanje investicij v skladu s sprejetim razvojnim programom in v zvezi s tem enoten nastop do bank in drugih kreditorjev;

— opravljanje plačilnega prometa in kompenzacij za temeljne oziroma delovne organizacije v sestavi SOZD;

— povezava poslov med temeljnimi in delovnimi organizacijami na področju zunanje trgovine glede gospodarjenja z združenimi sredstvi.

Način izvajanja finančne funkcije za temeljne oziroma delovne organizacije v sestavi SOZD ureja ta sporazum v poglavju interne temeljne banke.

33. člen

Udeleženke tega sporazuma sprejmejo obveznost, da vsak investitor zagotovi sredstva za pripravljala dela (načrti, soglasja, dokumentacija itd.) z lastnimi sredstvi.

34. člen

Sredstva, ki jih temeljna in delovne organizacije združujejo po določilih tega sporazuma oziroma po konkretnih samoupravnih

sporazumih o združevanju sredstev, so neodtujljiva in pripadajo temeljnim organizacijam oziroma delovnim organizacijam, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, ki jih združujejo.

VI. KOORDINACIJA POSLOVANJA IN MEDSEBOJNI ODNOSI

35. člen

Koordinacija poslovanja in medsebojni odnosi, ki izvirajo iz poslovne povezanosti udeleženk tega sporazuma v okviru SOZD, izhajajo iz opredelitve in delitve dela dejavnosti, ki jih skupaj oziroma v medsebojni povezanosti in soodvisnosti opravljajo, kakor je to določeno z določili 5., 6., in 7. člena tega sporazuma.

36. člen

V medsebojnih razmerjih, kjer bodo udeleženske tega sporazuma sodelovale pri ustvarjanju skupnega prihodka, ki je rezultat skupnega dela delavcev dveh ali več temeljnih oziroma delovnih organizacijah v okviru SOZS (proizvodnja oziroma predelava — prodaja na debelo — prodaja na drobno) bodo zaradi udeležbe pri tako ustvarjenem skupnem prihodku določile medsebojne pravice in obveznosti ter merila za določitev deleža pri skupaj ustvarjenem prihodku s posebnim samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev, ki bo sklenjen tudi z drugimi proizvodnimi organizacijami, s katerimi udeleženske tega sporazuma trajno poslovno sodelujejo.

37. člen

SOZD ima svoj zaščitni znak »M«. Zaščitni znak »M« so dolžne enotno uporabljati v poslovanju vse temeljne in delovne organizacije, ki so združene v SOZD.

Glede na to, da predstavlja enotna in obvezna uporaba skupnega zaščitnega znaka SOZD, to je črke »M«, skupno zunanje obeležje pripadnosti sestavljeni organizaciji in povezanost poslovanja in medsebojnih odnosov, sprejmejo udeleženske tega sporazuma v zvezi z enotno uporabo skupnega zaščitnega znaka naslednje obveznosti:

1. da ga bodo uporabljale na enoten način tako glede njegovega designa, kakor tudi značilne oranžne barve, oziroma ustrezne druge barve, če tako zahteva tehnična izvedba;
2. da ga bodo uporabljale na enoten način poleg označevanja firm delovnih organizacij oziroma imen temeljnih organizacij, in to pri vsakem zunanjem obeleževanju poslovnih zgradb ali prostorov, poslovnih enot, skladišč in podobno;
3. da ga bodo enotno uporabljale v propagandnih in reklamnih nastopih oziroma vseh njenih medijih ali gradivu za te namene ter na delovnih oblekah;
4. da ga bodo enotno in na enak način uporabljale v memorandumih poslovne korespondence, formularjih, računih, obrazcih in drugih listinah;
5. da ga bodo enotno uporabljale pri označevanju vseh in vsake vrste embalaže in pakiranjih tako v proizvodnji, kakor tudi v prodaji (vrečke, zavijalni papir in podobno).

Proizvodne temeljne oziroma proizvodne delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, lahko, če tržna situacija tako zahteva, za poslovanje izven SOZD s svojim statutom določijo, da uporabljajo za kupce izven SOZD Mercator n. sub. o. samo svoj zaščitni znak.

Udeleženske tega sporazuma sprejmejo v zvezi z uporabo skrajšane firme SOZD obveznost, da jo bodo uporabljale v primerih, ki so navedeni v 2. točki drugega odstavka tega člena in na memorandumih poslovne korespondence, računih, listinah temeljnih oziroma delovnih organizacij, ki jih uporabljajo pri poslovanju izven SOZD.

VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA IN ORGANI SESTAVLJENE ORGANIZACIJE

38. člen

Delavci uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice v SOZD z oblikami odločanja na podlagi ustave in zakona o združenem delu v temeljnih oziroma delovnih organizacijah ter delovnih skupnostih.

Zaradi uresničevanja samoupravljanja v SOZD in izvrševanja tega sporazuma oblikujejo skupne organe upravljanja, to je delavski svet in izvršilni odbor kot izvršilni organ.

Zasedanja oziroma seje organov upravljanja so javne.

1. Delavski svet sestavljene organizacije Mercator Ljubljana.

39. člen

Skupni organ upravljanja udeleženk tega sporazuma je delavski svet SOZD.

40. člen

Vsaka temeljna organizacija oziroma delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, ter delovna skupnost SOZD, ima v delavskem svetu SOZD po enega delegata.

Delegate v delavski svet SOZD izvolijo neposredno delavci v temeljnih organizacijah oziroma v delovnih organizacijah, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, in v delovni skupnosti SOZD, na način in po postopku, ki ga določata statut in zakon.

41. člen

Delegati delavskega sveta SOZD se izvolijo za dobo dveh let. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za delegata delavskega sveta SOZD.

42. člen

V delavski svet SOZD ne morejo biti izvoljeni individualni poslovodni organi in predsedniki oziroma člani kolegijskih poslovodnih organov temeljnih organizacij oziroma delovnih organizacij v sestavi SOZD, ter vsi tisti delavci delovne skupnosti SOZD, ki so odgovorni skupnemu delavskemu svetu SOZD.

43. člen

Delavski svet SOZD ima pri uresničevanju skupaj določenih dejavnosti in ciljev s področja dejavnosti SOZD zlasti naslednje pristojnosti:

1. določa predlog samoupravnega sporazuma o osnovah planaj;
2. sprejema planj;
3. določa predlog statuta;
4. sprejema samoupravne splošne akte, za katere je pristojen po zakonu in tem samoupravnem sporazumu;
5. sprejema plane in programe s področja SLO in družbene samozaščite;
6. določa poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje;
7. določa ukrepe za izvajanje plana in programa za delo in razvoj;
8. sprejema zaključni račun in obravnava periodične obračune;
9. sprejema srednjeročni in letni program dela in finančni načrt (sredstva za delo in razvoj) delovne skupnosti;
10. odloča o najemu dolgoročnih in srednjeročnih kreditov in jamstev in v tej zvezi o pooblastilih izvršilnemu odboru in generalnemu direktorju;
11. sklepa samoupravne sporazume o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovne skupnosti in uporabnikov njihovih storitev;
12. sprejema samoupravni splošni akt o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD generalnemu direktorju, namestniku generalnega direktorja in za delavce delovne skupnosti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
13. sklepa o pristopu delovne organizacije v SOZD;
14. odloča o članstvu SOZD v poslovnih skupnostih, interesnih skupnostih materialne proizvodnje in skupnostih združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje;
15. odloča o poslovno tehničnem sodelovanju, o dolgoročnih proizvodnih kooperacijah z organizacijami združenega dela in tujimi pravnimi osebami, o pogodbah o prenosu oziroma uporabi industrijske lastnine z domačimi in tujimi pravnimi osebami, o sklepanju pogodb za skupno vlaganje sredstev s tujimi pravnimi osebami;
16. daje soglasje delovni organizaciji za združitev oziroma pristop v drugo SOZD;
17. voli in razrešuje člane izvršilnega odbora;
18. imenuje in razrešuje generalnega direktorja, njegovega namestnika in delavce delovne skupnosti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
19. določi predlog o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD;
20. sprejema samoupravne splošne akte oziroma sklepe v zadevah, v katerih odločajo temeljne oziroma delovne organizacije z osebnim izjavljanjem (verifikacija);
21. daje smernice in navodila izvršilnemu odboru in poslovodnemu organu ter nadzoruje njihovo delo;
22. opravlja tudi druge zadeve, ki jih določa zakon, ta sporazum, statut in drugi samoupravni splošni akti SOZD.

44. člen

Delavski svet SOZD sprejema sklepe o vprašanih s svojega delovnega področja z večino glasov vseh delegatov delavskega sveta, če za odločanje o določenih vprašanih s tem sporazumom, statutom sestavljene organizacije oziroma z zakoni ni predvidena drugačna kvalificirana večina ali soglasje temeljnih oziroma delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij.

V primeru, kadar delavski svet SOZD odloča o vprašanih, za katerih sprejem je potrebno soglasje temeljnih oziroma delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, delegat temeljne oziroma delovne organizacije, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij pa ne prisostvuje zasedanju delavskega sveta, lahko delavski svet odloči, da se ta temeljna oziroma delovna organizacija v roku, ki ga določi delavski svet, pisмено izjavi o svoji odločitvi o vprašanju, o katerem je odločal delavski svet SOZD.

45. člen

Delavski svet SOZD sprejema sklepe, ki se nanašajo na vprašanja, o katerih se delavci v temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, osebno izjavljajo, v soglasju z vsako temeljno oziroma delovno organizacijo, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij.

Po določilih iz prvega odstavka tega člena sprejema delavski svet tudi sklepe o zadevah, ki pomenijo ustvarjanje materialnih obveznosti za temeljne oziroma delovno organizacijo, kakor tudi v primerih iz 1., 2., 8., 9., 10., 11., 12., 13., točke 43. člena tega sporazuma.

Šteje se, da je temeljna organizacija oziroma delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, dala soglasje iz prejšnjega odstavka, če delegat v delavskem svetu SOZD glasuje za sklep delavskega sveta oziroma če tako odločitev posreduje pisмено v primeru odsotnosti delegata na zasedanju delavskega sveta.

Če delegati v delavskem svetu SOZD ne soglašajo s predlogom (neusklajenost), imenuje delavski svet skupno komisijo, da bi oblikovali usklajen predlog oziroma usklajeno stališče.

Če delegati v skupni komisiji iz prejšnjega odstavka ne dosežejo soglasja glede točk 1., 2., in 10. 43. člena tega sporazuma, delegati, ki so glasovali za sprejem akta, ponovno odločijo, če se bo sprejeti akt uporabljal samo za njih.

Delavski svet SOZD odloča o drugih vprašanih s svojega delovnega področja z večino glasov delegatov vseh temeljnih oziroma delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij, če ta sporazum ali zakon ne določata drugačne kvalificirane večine.

46. člen

Delegati v delavskem svetu SOZD so za svoje delo odgovorni delavcem in delavskemu svetu temeljne organizacije oziroma delovne organizacije, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, v kateri so bili izvoljeni.

47. člen

Delavci lahko odpokličejo svojega delegata v delavskem svetu SOZD.

Če delegat v delavskem svetu SOZD ne ravna po danih smernicah in navodilih, obvesti delavski svet temeljne organizacije oziroma delovne organizacije, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, o tem delavce, in lahko predlaga, naj se začne postopek za njegov odpoklic po postopku in na način kakor je to določeno s statutom temeljne oziroma delovne organizacije, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij.

48. člen

Delavski svet SOZD sprejme svoj poslovnik, s katerim določa način in potek svojega delovanja, sprejemanja sklepov ter način dela svojega izvršilnega organa ter stalnih ali občasnih strokovnih komisij ali delovnih teles.

S poslovníkom določi tudi podrobnejši postopek za način usklajevanja stališč in sporazumevanja o zadevah, za katere delegati delavskega sveta SOZD pri sprejemanju odločitev ne dosežejo soglasja, kadar je to potrebno.

49. člen

Delavski svet SOZD poveri določene izvršilne funkcije svojemu izvršilnemu organu. Za pripravo oziroma obravnavo določenih strokovnih nalog lahko delavski svet imenuje stalne ali občasne komisije ali delovna telesa.

2. Izvršilni odbor

50. člen

Delavski svet SOZD ima svoj izvršilni organ — izvršilni odbor.

Člane izvršilnega odbora izvoli delavski svet SOZD izmed delavcev, udeleženk tega sporazuma. Pri imenovanju članov izvršilnega odbora mora delavski svet upoštevati zastopanost dejavnosti in posameznih območij, na katerih opravlja SOZD svojo dejavnost.

Izvršilni odbor šteje 11 članov.

51. člen

Člani izvršilnega odbora izvolijo izmed svojih članov predsednika in namestnika predsednika izvršilnega odbora.

Člani izvršilnega odbora so imenovani za dobo dveh let.

V izvršni odbor ne morejo biti izvoljeni delavci, ki ne morejo biti izvoljeni v delavski svet.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana izvršilnega odbora.

Izvršilni odbor sklicuje njegov predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo ene izmed delovnih organizacij v sestavi SOZD ali generalnega direktorja.

52. člen

Izvršilni odbor izvršuje sklepe delavskega sveta SOZD in sprejema odločitve v okviru sprejete politike in temeljnih oziroma okvirnih odločitev delavskega sveta SOZD ter odloča zlasti o naslednjih zadevah:

1. predlaga osnutek statuta in osnutke drugih splošnih samoupravnih aktov SOZD, ki jih sprejme delavski svet;

2. predlaga osnutke planov;

3. daje smernice individualnemu poslovnemu organu SOZD za izvrševanje sklepov delavskega sveta SOZD in opravlja nadzorstvo nad njihovim izvrševanjem;

4. izvršuje sklepe delavskega sveta SOZD, ki jih sprejema delavski svet SOZD, če njihovo izvrševanje ne spada med pravice in dolžnosti individualnega poslovnega organa ter sprejema akte v zvezi z izvrševanjem teh sklepov;

5. imenuje občasne strokovne komisije in druga strokovna telesa za pripravo določenih strokovnih nalog oziroma strokovnih in drugih predlogov (predlog plana, razne analize idr.);

6. odloča o najetju kratkoročnih kreditov v okviru planov SOZD ter v tej zvezi o pooblastilih individualnemu poslovnemu organu;

7. sprejema stališča k predlogom individualnega poslovnega organa in

8. odloča o vseh drugih vprašanih in zadevah, za katere je pristojen po tem sporazumu in drugih splošnih samoupravnih aktih SOZD.

53. člen

Izvršilni odbor sprejema sklepe z večino glasov vseh članov. Člani izvršilnega odbora, ki ne glasujejo za določen predlog, lahko podajo svoje stališče z ločenimi mnenji.

3. Individualni poslovodni organ

54. člen

SOZD ima individualni poslovodni organ — generalnega direktorja.

Generalnega direktorja imenuje in razrešuje s sklepom delavski svet SOZD. Generalnega direktorja se imenuje po javnem razpisu na predlog razpisne komisije.

Sestav razpisne komisije in razpisni postopek določa zakon ali družbeni dogovor. Generalni direktor je imenovan za dobo štirih let in je lahko po preteku tega časa vnovič imenovan za generalnega direktorja na način, ki ga določa zakon.

55. člen

Za generalnega direktorja je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. visoka šolska izobrazba,

2. najmanj 5 let izkušenj na vodilnih ali drugih odgovornih delovnih mestih,

3. ustrezne moralno-politične kvalitete.

56. člen

Generalni direktor ima namestnika. Namestnik generalnega direktorja v odsotnosti nadomešča generalnega direktorja z vsemi njegovimi pravicami in dolžnostmi.

Določila tega sporazuma (člen 54 in 55) o postopku za imenovanje, trajanje mandata in pogojih za imenovanje generalnega direktorja, veljajo tudi za namestnika generalnega direktorja.

57. člen

Generalni direktor SOZD ima zlasti naslednje pravice in dolžnosti oziroma pristojnosti:

1. zastopa in predstavlja SOZD;
2. vodi poslovanje SOZD ter organizira in usklajuje delovni proces v njem;
3. skrbi za izvrševanje sklepov delavskega sveta SOZD in njegovega izvršilnega organa;
4. koordinira delo poslovnih organov delovnih organizacij v sestavi SOZD v okviru zadev in poslov, ki se opravljajo v SOZD;
5. koordinira in usmerja pobude za usklajen razvoj SOZD kot celote in njenih posameznih dejavnosti;
6. določa, koordinira in usmerja pooblastila, naloge in posle posameznih služb delovne skupnosti SOZD in delavcev delovne skupnosti SOZD s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
7. koordinira in usmerja delo drugih skupnosti oblikovanih po tem sporazumu;
8. predlaga poslovno politiko SOZD in ukrepe za njeno izvajanje;
9. zastopa in predstavlja interno banko SOZD;
10. poroča delavskemu svetu o izvajanju sprejetih planov in programov razvoja in predlaga ustrezne ukrepe za sklepe delavskega sveta in drugih organov SOZD;
11. organizira in skrbi za učinkovito obveščanje delavcev udeleženk tega sporazuma v zadevah iz pristojnosti SOZD;
12. opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon, ta sporazum in drugi samoupravni splošni akti SOZD.

58. člen

Kadar generalni direktor SOZD ugotovi, da je akt delavskega sveta SOZD ali drugih organov SOZD v nasprotju z zakonom in s samoupravnim sporazumom o združitvi, je dolžan opozoriti na to delavski svet ali organ SOZD. Če delavski svet ali drug organ SOZD ne uskladi svoje odločitve v skladu z opozorilom v roku osmih dni, je dolžan generalni direktor o tem v naslednjih treh dneh obvestiti pristojen organ družbenopolitične skupnosti.

Pravice in dolžnosti v smislu prejšnjega odstavka tega člena ima generalni direktor tudi v primeru, kadar ugotovi, da je akt delavskega sveta temeljne ali delovne organizacije v sestavi SOZD ali njihovih drugih organov v nasprotju z zakonom ali s tem sporazumom o združitvi, poslovodni organ temeljne oziroma delovne organizacije pa ni zadržal njegove izvršitve, opozori na to poslovodni organ in delavski svet te temeljne oziroma delovne organizacije.

Če poslovodni organ temeljne oziroma delovne organizacije niti v osmih dneh po opozorilu generalnega direktorja ne zadrži akta iz prejšnjega odstavka tega člena, pa ga delavski svet oziroma drugi organ temeljne oziroma delovne organizacije ne uskladi v tem roku, je generalni direktor dolžan v nadaljnjih treh dneh o tem obvestiti pristojni organ družbenopolitične skupnosti na območju katere je sedež temeljne oziroma delovne organizacije zaradi ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine.

VIII. ZDRUŽITEV TOZD OZIROMA DO V DRUGE OBLIKE ZDRUŽEVANJA V OKVIRU SOZD

59. člen

Zaradi uresničevanja določenih skupnih interesov v posameznih delih delovnega procesa, uspešnejšega uresničevanja ciljev opredeljenih v tem sporazumu in razvojnih programov ter drugih skupnih interesov in dejavnosti, bodo temeljne organizacije in delovne organizacije v sestavi SOZD oblikovale posebne skupnosti delovnih in temeljnih organizacij v okviru SOZD (v nadaljnjem besedilu: skupnosti).

60. člen

Skupnosti bodo v SOZD oblikovane po naslednjem principu:

- po načelu enakih ali sorodnih dejavnosti in
- glede na druge posebne skupne interese.

61. člen

Po načelu enakih ali sorodnih dejavnosti bodo temeljne in delovne organizacije oblikovale naslednje skupnosti:

- skupnost trgovine na debelo,
- skupnost trgovine na drobno,
- skupnost zunanje trgovine,
- skupnost za gostinstvo in turizem,
- skupnost kmetijstva in proizvajalcev mesnih proizvodov.

Glede na druge posebne skupne interese bodo skupnosti oblikovane ali po teritorialnem principu ali glede na druge posebne skupne interese.

62. člen

V posebnem samoupravnem sporazumu bodo temeljne in delovne organizacije oziroma posamezne skupnosti v skladu s tem sporazumom določile skupne interese, način njihovega uresničevanja in druga vprašanja, ki so pomembna za medsebojna razmerja temeljnih oziroma delovnih organizacij združenih v skupnost.

IX. POOBLASTILA IN ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNOSTI

63. člen

Temeljne organizacije in delovne organizacije sklepajo pogodbe v pravnem prometu z drugimi samostojno in opravljajo druga pravna opravila ter imajo vsa pooblastila v pravnem prometu z drugimi.

64. člen

SOZD ima v skupno določenih zadevah s področja svoje dejavnosti naslednja pooblastila v pravnem prometu z drugimi:

1. načrtovanje in izvajanje enotne komercialne politike, sklepanje okvirnih sporazumov oziroma pogodb za skupno nabavo blaga pri porizvajalcih, ki dobavljajo blago za potrebe več temeljnih oziroma delovnih organizacij v sestavi SOZD vključno s potrebno koordinacijo in za sklepanje pogodb o skupnem nastopu udeleženk tega sporazuma na tržišču;

2. za sklepanje pogodb o najemu kreditov;
3. za sklepanje pogodb o nabavi osnovnih sredstev in drugih pogodb.

SOZD sklepa pogodbe po prejšnjem odstavku v svojem imenu za račun prizadetih temeljnih organizacij in delovnih organizacij.

To določilo ne izključuje pravice posameznih temeljnih organizacij oziroma delovnih organizacij, da sklepajo pogodbe iz druge in tretje točke 1. odstavka tega člena.

Za vsako sprejeto obveznost SOZD, nastalo iz pogodb po prejšnjem odstavku, so odgovorne temeljne organizacije oziroma delovne organizacije, neomejeno subsidiarno.

65. člen

Udeleženke tega sporazuma sprejmejo naslednje obveznosti pri medsebojnem pokrivanju izgub:

1. temeljna oziroma delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij, je dolžna uporabiti za pokritje izgube najprej svoj rezervni sklad;

2. kolikor sredstva rezervnega sklada ne zadoščajo za pokritje izgube, se uporabijo sredstva rezervnih skladov vseh temeljnih organizacij oziroma delovnih organizacij v sorazmerju z višino njihovih rezervnih skladov;

3. kolikor za pokritje izgube ne bi zadoščala rezervna sredstva, izplačana na način, kakor je to določeno z 2. točko tega člena, se za kritje izgub porabijo sredstva poslovnega sklada udeleženk tega sporazuma v sorazmerju z višino njihovih rezervnih skladov.

Sredstva za pokrivanje izgub v smislu prejšnjega odstavka tega člena se dajo kot posojilo na podlagi pogodbe, s katero se določijo tudi pogoji za uporabo teh sredstev, roki vračila in drugo.

Temeljna oziroma delovna organizacija, ki ima po zaključnem računu izgubo, je dolžna sprejeti sanacijski načrt. Kolikor tega ne sprejme, imajo ostale temeljne oziroma delovne organizacije, ki pokrivajo izgubo, pravico predlagati prisilne sanacijske ukrepe.

66. člen

SOZD v okviru njene dejavnosti neomejeno zastopa in predstavlja generalni direktor.

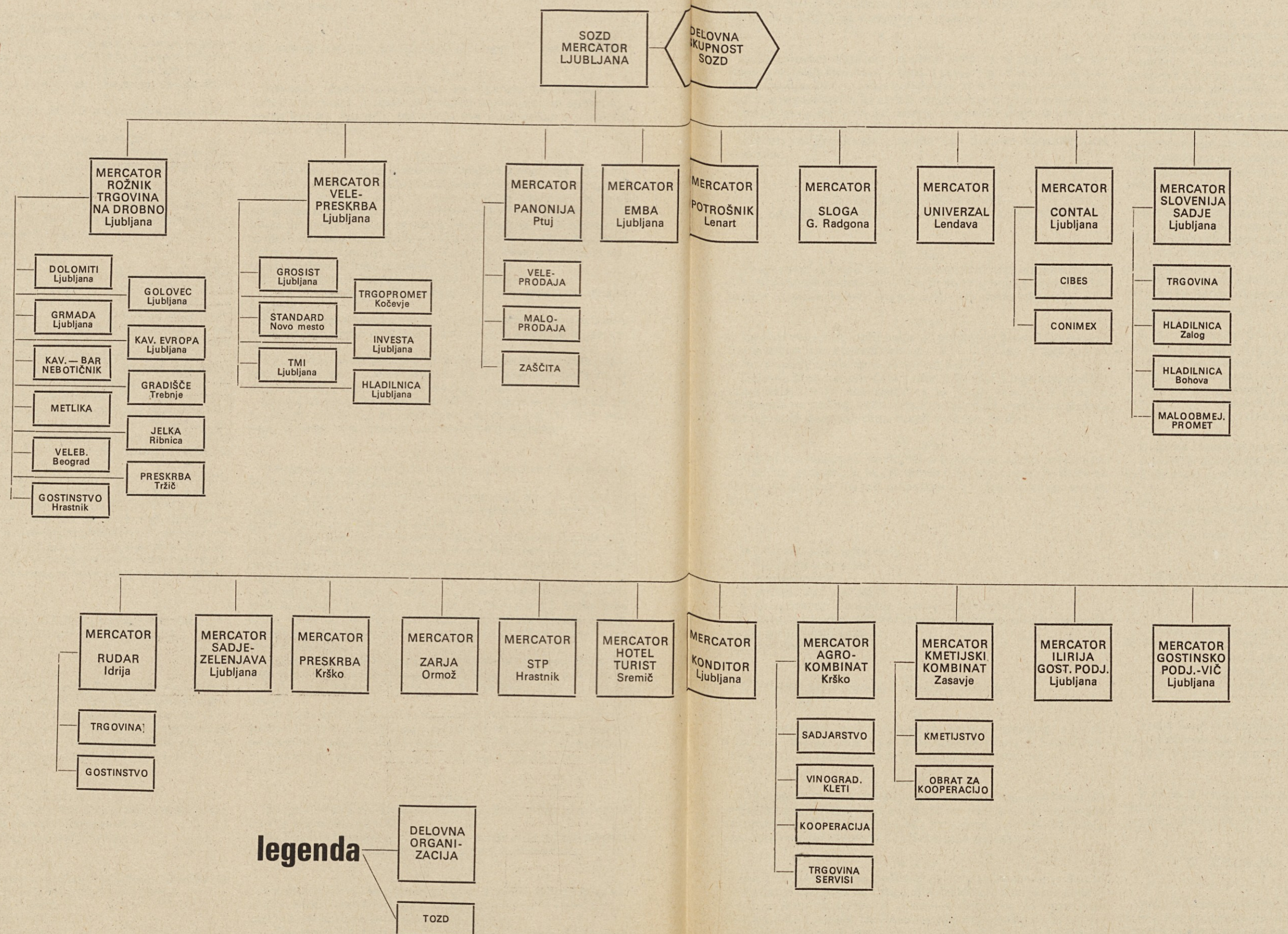
Pooblastila po prejšnjem odstavku ima generalni direktor tudi v zastopanju in predstavljanju temeljne interne banke.

67. člen

V primeru odsotnosti generalnega direktorja zastopa in predstavlja SOZD namestnik generalnega direktorja, z vsemi pravicami in dolžnostmi generalnega direktorja.

Generalni direktor sme dati delavcem delovne skupnosti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi pooblastilo za sklepanje določenih vrst pogodb in za določene druge vrste pravnih dejanj.

Sestavljena organizacija združenega dela MERCATOR Ljubljana, n. sub. o.

68. člen

Udeleženske tega sporazuma dogovorijo solidarno zagotavljanje zajamčenih osebnih dohodkov za vsako temeljno oziroma delovno organizacijo v okviru SOZD.

Z letnim planom SOZD se v skladu z družbenim dogovorom o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v SR Sloveniji in z vsakokratnim samoupravnim sporazumom o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v SR Sloveniji določi odstotek nad z zakonom zajamčenih osebnih dohodkov v skladu z zakonom.

Upravičenost do normalnih osebnih dohodkov ugotavlja delavski svet SOZD za vsak primer posebej.

69. člen

Solidarnostno odgovornost glede jamstva za zagotovitev izplačila osebnih dohodkov v smislu prejšnjega člena tega sporazuma imajo pravico uveljavljati do drugih tiste temeljne oziroma delovne organizacije, ki zaradi objektivnih pogojev poslovanja oziroma gospodarjenja ne morejo zagotoviti dogovorjenih zajamčenih osebnih dohodkov.

Sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena se izplačujejo kot posojilo.

X. DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA

70. člen

Ta sporazum določa obseg in vrsto opravljanja administrativnih, strokovnih in pomožnih del, ki so skupnega pomena za temeljne oziroma delovne organizacije, združene v SOZD.

71. člen

Za izvrševanje skupnih nalog po prejšnjem členu in za opravljanje skupnih dejavnosti v skladu s 5., 6. in 7. členom tega sporazuma se oblikuje delovna skupnost SOZD.

Delavci, ki opravljajo dela v smislu 70. člena tega sporazuma, uresničujejo svoje samoupravne in druge pravice v delovni skupnosti na podlagi svobodne menjave dela z ostalimi delavci temeljnih in delovnih organizacij v okviru SOZD.

72. člen

S tem sporazumom se določijo naslednja administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela, ki jih opravlja delovna skupnost oziroma delavci, organizirani v delovni skupnosti in sicer:

I.

1. plansko-analitična dela
2. kadrovska politika
3. knjigovodstvo
4. evidenca in statistika
5. dela pravno strokovne narave in zastopanje
6. dela za samoupravne organe in družbenopolitične organizacije ter informiranje
7. splošne zadeve

II.

1. skupna mehanografska obdelava podatkov

III.

1. komercialni posli: skupna nabava, marketing, skupna reklama, raziskovanje trga, koordinacija prodaje, kakor tudi druga dela, ki spadajo po svoji naravi v to vrsto del.

73. člen

Delovna skupnost v smislu prejšnjega člena tega sporazuma se organizira v obliki sektorjev, služb in oddelkov. Podrobnejšo organizacijo delovne skupnosti ter njene pristojnosti ureja samoupravni sporazum iz 74. člena tega sporazuma.

74. člen

Medsebojna razmerja glede pogojev svobodne menjave dela in ustvarjanja dohodka ter druga medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev in interesov delavcev, ki opravljajo skupna dela v smislu 72. člena tega sporazuma, in delavcev temeljnih in delovnih organizacij v okviru SOZD, za katere jih opravljajo, ureja samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

75. člen

Delavci v delovni skupnosti SOZD pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvarijo s svobodno menjavo dela z delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD.

Delavci v delovni skupnosti imajo pravico do sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo v skladu z načelom delitve po delu ter v skladu z osnovami in merili, določenimi s samoupravnim sporazumom iz 74. člena tega sporazuma in ustrežno osnovam in merilom, po katerih se ta sredstva ugotavljajo v temeljnih in delovnih organizacijah.

76. člen

Program, obseg ter vrsta del delovne skupnosti se določi z vsakoletnim programom dela delovne skupnosti. Vrednotenje programa dela in na tej osnovi določitev prispevkov posameznih temeljnih in delovnih organizacij za zagotavljanje skupnega dohodka delovne skupnosti se določi na podlagi naslednjih meril za določitev prispevkov udeleženk tega sporazuma za posamezne vrste del v okviru delovne skupnosti SOZD:

1. za opravljanje skupnih del in točke I 72. člena tega sporazuma se določi prispevek na podlagi izplačanih bruto osebnih dohodkov tako, da se vsako leto na podlagi delovnega programa delovne skupnosti s skupnim planom SOZD določi enotna stopnja za izračun prispevka posamezne udeleženke tega sporazuma;

2. za opravljanje del in storitev iz točke II 72. člena tega sporazuma se določi prispevek glede na:

- višino bruto osebnih dohodkov udeleženk tega sporazuma (del za študijsko programsko dela) in glede

- na obseg in število opravljenih del in storitev za posamezno udeleženko,

3. za opravljanje del in storitev iz točke III 72. člena tega sporazuma se določi prispevek iz dela dohodka (dosežena razlika v ceni) udeleženek tega sporazuma ustvarjenega s komercialnim poslovanjem;

4. za eventualno opravljanje posebnih del oziroma storitev, ki bodisi niso zajete s programom dela ali se izvršijo samo za eno ali katero od uslužbenk tega sporazuma, se določijo posebni prispevki glede na značaj in obseg opravljanja del oziroma storitev.

V okviru prispevkov iz prvega odstavka tega člena imajo delavci delovne skupnosti pravico do dela sredstev za obnavljanje in razširitev materialne osnove njihovega dela.

77. člen

Delovna skupnost ima lahko svojega vodjo.

O zasedbi delovnega mesta iz prvega odstavka tega člena odloči delavski svet SOZD.

78. člen

Vodja delovne skupnosti vodi njeno delo, koordinira delovni proces, izvršuje sklepe delavskega sveta delovne skupnosti, delavskega sveta SOZD in njenih izvršilnih odborov.

79. člen

Vodjo delovne skupnosti imenuje in razrešuje delavski svet SOZD, ko dobi mnenje delavskega sveta delovne skupnosti.

80. člen

Za vodjo delovne skupnosti SOZD je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima visoko šolsko izobrazbo,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da ima ustrezne moralno-politične kvalitete.

81. člen

Vodja delovne skupnosti SOZD je pri izvrševanju svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti odgovoren delavskemu svetu SOZD in njenemu generalnemu direktorju.

82. člen

V zvezi z vsemi poslovodstvenimi vprašanji delajo delavci delovne skupnosti po navodilih, smernicah in nalogah generalnega direktorja SOZD.

XI. TEMELJNA BANKA (interna banka)

83. člen

Temeljne oziroma delovne organizacije v okviru SOZD sprejmejo s tem sporazumom obveznost, da bodo same ali skupaj z drugimi organizacijami združenega dela ustanovile temeljno (interno) banko na podlagi posebnega samoupravnega sporazuma v skladu z določili zakona in tega sporazuma.

84. člen

Temeljna (interna) banka SOZD bo zagotovila s svojim poslovanjem združevanje sredstev ter poslovanje z denarnimi zadevami med temeljnimi in delovnimi organizacijami na podlagi določil tega sporazuma ter vodila in sprejemala sredstva in dohodke vsake temeljne oziroma delovne organizacije v okviru SOZD posebej ter za celotno SOZD.

85. člen

Temeljna (interna) banka opravlja vse bančne, kreditne in denarne posle za temeljne oziroma delovne organizacije v okviru SOZD, zlasti pa:

1. pripravlja predloge za financiranje razvojnih programov iz planov;
2. vodi združena in obratna sredstva vseh temeljnih oziroma delovnih organizacij SOZD ter izvršuje posle medsebojnega kreditiranja ali plasiranja združenih sredstev po določilih tega sporazuma;
3. združuje sredstva za kratkoročno kreditiranje temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD;
4. vodi prejeta denarna sredstva drugih organizacij združenega dela na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju teh sredstev;
5. opravlja posle plačilnega prometa za temeljne oziroma delovne organizacije iz sestava SOZD in skrbi za redno izvrševanje plačilnih obveznosti za medsebojno kreditiranje v zvezi z izvršenimi plačili in za zaračunavanje obresti, če je takšno obračunavanje predvideno z medsebojnim sporazumom;
6. skrbi za realizacijo dolžniško-upniških razmerij med temeljnimi in delovnimi organizacijami v okviru SOZD in navzen;
7. vodi evidenco o medsebojnih finančnih in kreditnih obveznostih temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD;
8. organizira posojanje denarnih sredstev in zbiranje hranilnih vlog delavcev temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD ter izplačuje njihove osebne dohodke prek hranilnih knjižic in tekočih računov;
9. nastopa v svojem imenu in za račun temeljnih in delovnih organizacij, do kreditorjev v kreditne odnose v zvezi z izvajanjem plana in razvojnega programa ali drugih primerih po posebnem pooblastilu;
10. opravlja v skladu z zakonom in tem sporazumom druge bančne in finančne posle.

86. člen

Udeleženske tega sporazuma soglašajo, da do uveljavitve zakonskih predpisov, s katerimi bodo določeni pogoji in način za organiziranje temeljne (interne) banke, le-to organizirajo in ustanovijo na podlagi s tem sporazumom določenih načel in sprejetih obveznosti.

Temeljna (interna) banka se financira s prispevki iz dela dohodka temeljnih oziroma delovnih organizacij glede na obseg in vrsto storitev za udeleženske tega sporazuma.

XII. REŠEVANJE SPOROV

87. člen

Za reševanje morebitnih sporov med udeleženkami tega sporazuma, ki bi nastali v zvezi z urejanjem in uresničevanjem medsebojnih samoupravnih, dohodkovnih in poslovnih razmerij, se v okviru SOZD ustanovi samoupravno razsodišče.

88. člen

Samoupravnemu razsodišču lahko predložijo temeljne oziroma delovne organizacije v okviru SOZD reševanju sporov v zvezi z uresničevanjem določil tega sporazuma, zlasti pa;

1. spore v zvezi z združevanjem sredstev in njihovo uporabo v nasprotju z določili planov;
2. spore iz medsebojnih poslovnih odnosov v zvezi s prometom blaga in storitev;
3. spore v zvezi s predmetom poslovanja, ki ga temeljna organizacija oziroma delovna organizacija na novo uvaja na škodo ene ali več drugih temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD in v nasprotju z določilom 6. člena tega sporazuma.

89. člen

Samoupravno razsodišče ima tri člane.

Po enega člana samoupravnega razsodišča imenuje delavski svet temeljne oziroma delovne organizacije, med katerima je

nastal spor. Predsednika samoupravnega razsodišča kot tretjega člana imenujeta sporazumno imenovana člana. Če se ne moreta zediniti o imenovanju tretjega člana samoupravnega razsodišča, ki je hkrati predsednik samoupravnega razsodišča, potem se zaprosi predsednika sodišča združenega dela v Ljubljani, da imenuje tretjega člana samoupravnega razsodišča.

V primeru, da nastopa v sporu pred samoupravnim razsodiščem več udeleženk in izhaja spor iz istega pravnega ali samoupravnega razmerja, imenujejo udeleženske iste sporne strani skupaj člana samoupravnega razsodišča v smislu določil prejšnjega odstavka tega člena.

Za predsednika in člana samoupravnega razsodišča so lahko imenovane tudi osebe, ki niso delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD.

90. člen

Za postopek pred samoupravnim razsodiščem se smiselno uporablja postopek pred stalnim razsodiščem Gospodarske zbornice Slovenije.

91. člen

Odločba samoupravnega razsodišča je dokončna in ima moč izvršilnega naslova.

Odločbo iz prvega odstavka tega člena izvrši pristojno izvršilno sodišče na območju katerega je sedež zavezanca.

XIII. ZDRUŽEVANJE, PRISTOP OZIROMA IZSTOP

92. člen

V delovne organizacije v sestavi SOZD se lahko združujejo tudi druge temeljne oziroma delovne organizacije, kolikor ni to v nasprotju s skupnimi cilji, delitvijo dela in drugimi interesi, ki jih udeleženske tega sporazuma v okviru SOZD zasledujejo. Udeleženka tega sporazuma je dolžna v tem primeru obvestiti DS SOZD in upoštevati njegovo stališče, kolikor bi bila taka nova združitev v nasprotju z interesi, zaradi katerih so se udeleženske tega sporazuma združile v SOZD.

V SOZD lahko pristopi druga delovna organizacija na način in ob pogojih, kakor je to določeno v zakonu in tem sporazumu. Delovna organizacija, ki pristopi mora sprejeti pravice, dolžnosti in obveznosti po tem sporazumu. O pristopu druge delovne organizacije odloča delavski svet SOZD.

93. člen

Vsaka delovna organizacija, udeleženka tega sporazuma, ima pravico zahtevati, da izstopi iz SOZD. Sklep o izstopu iz SOZD sprejmejo delavci z večino glasov vseh delavcev v vsaki temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji.

Glasovanje se izvede z referendumom v skladu z določili zakona in tega sporazuma.

94. člen

Delovne organizacije ne morejo izstopiti iz SOZD, če bi to v nasprotju z družbenim interesom bistveno otežilo ali onemogočilo delo drugim temeljnim oziroma delovnim organizacijam v sestavi SOZD.

Šteje se, da izstop delovne organizacije iz SOZD bistveno otežuje ali onemogoči delo drugim temeljnim oziroma delovnim organizacijam v sestavi SOZD kot celoti, če s tem prekinja ali krni medsebojno povezan delovni proces oziroma proces proizvodnje, poslovanja ter blagovnega prometa in če je s tem bistveno zmanjšana možnost za pridobivanje dohodka v drugih temeljnih oziroma delovnih organizacijah, delovna organizacija, ki izstopa pa ne dosega večje produktivnosti dela, s katero bi bilo nadomeščeno to zmanjševanje.

Delovna organizacija lahko izstopi iz SOZD le ob zaključku poslovnega leta.

Delovna organizacija, ki izstopa iz SOZD je dolžna izpolniti obveznosti, ki jih je prevzela s tem sporazumom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti, pogodbami in dogovori, sklenjenimi z drugimi udeleženkami tega sporazuma v okviru SOZD in pogoje za izpolnjevanje svojih kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti, ki jih je do izstopa prevzela.

Način in pogoje za izpolnitev obveznosti in povrnitev eventualne škode, ki bi nastala z izstopom drugim temeljnim oziroma delovnim organizacijam, določa posebni sporazum, ki ga sklene delovna organizacija, ki izstopa iz SOZD, po postopku, in na način, kakor je to določeno z zakonom.

Udeleženske tega sporazuma se lahko združujejo tudi v drugo SOZD, in sicer za izvrševanje tistih ciljev oziroma opravljanja dejavnosti, ki niso predmet skupnih dejavnosti udeleženk tega sporazuma ali v nasprotju s cilji, zaradi katerih so se udeleženske tega sporazuma združile v SOZD Mercator n. sub. o.

Pred združitvijo delovne organizacije iz okvira SOZD Mercator n. sub. o. mora podati delavski svet SOZD svoje soglasje.

XIV. OSNOVE KADROVSKE POLITIKE

96. člen

Delavci temeljnih in delovnih organizacij v okviru SOZD, so se ob spoznanju, da je kadrovska politika sestavni del politike socialističnega samoupravnega družbenega razvoja, dogovorili, da bodo soustvarjali takšne družbene razmere in možnosti, v katerih se bo krepila in uveljavljala oblast delavskega razreda in ki bodo omogočile vsestranski razvoj sposobnosti in ustvarjalnosti vseh delovnih ljudi, zlasti mladine, uveljavljale svobodne, odgovorne, idejno in kulturno osveščene ter ustvarjalne osebnosti in njihovih socialističnih ter moralno političnih vrednot.

Udeleženske tega sporazuma bodo enotno obravnavale naloge s področja kadrovske politike kot druge naloge ter organizacijsko in kadrovske usposabljalne kadrovske službe.

97. člen

Udeleženske tega sporazuma so se sporazumele, da bodo v SOZD enotno, na enakih načelih in merilih oblikovale demokratično, načrtno in dolgoročno kadrovske politiko ter se dogovarjale o postopkih za njeno uresničevanje prek skupnega urejanja naslednjih vprašanj:

- organiziranje združenega dela in sistematizacija delovnih mest,
- planiranje kadrov,
- medsebojna delovna razmerja,
- izobraževanje delavcev,
- varstvo pri delu,
- zdravstveno in socialno varstvo,
- motiviranje in nagrajevanje,
- družbeni standard, kulturi in rekreacijo,
- obveščanje,
- delo z organi samoupravljanja, delegati in delegacijami ter družbenopolitičnimi organizacijami,
- splošni ljudski odpor, civilno zaščito in družbeno samozaščito,
- avtomatska obdelava kadrovskih podatkov.

Nekatera vprašanja kadrovske politike na posameznih področjih dejavnosti se v skladu s tem sporazumom podrobneje urejajo s posebnimi samoupravnimi sporazumi in drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

98. člen

Med trajanjem delovnega razmerja je lahko delavec v skladu s samoupravnim splošnim aktom in z zakonom razporejen iz ene organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti v drugo organizacijo združenega dela oziroma delovno skupnost v sestavu SOZD na dela oziroma k nalogam, ki ustrezajo njegovim strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljenim delovnim zmožnostim.

Primeri in pogoji pod katerimi je mogoče razporediti delavca so:

- delavec se je prijavil na novo uvedeno ali izpraznjeno delovno mesto v drugi organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti v sestavu SOZD in izpolnjuje pogoje za opravljanje del oziroma nalog;
- delo delavca v organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti ni več potrebno zaradi ekonomskih težav, v katere je organizacija zašla, zaradi tehnoloških izboljšav ali zaradi njene združitve;
- delavec, ki ima posebna pooblastila in odgovornosti, po preteku časa, za katerega je bil izbran pa po razpisu ni znova izbran;
- individualni poslovni organ oziroma predsednik kolegijskega poslovnega organa ni ponovno izbran oziroma mu preneha funkcija pred iztekom mandata.

Delavec se začasno razporedi v izjemnih okoliščinah kot je višja sila, ki je nastopila ali se neposredno pričakuje in v drugih izjemnih okoliščinah, ko je mogoče le z drugačno razporeditvijo delavca v organizacijo združenega dela v sestavu SOZD zagotoviti ali omogočiti nemoteno opravljanje dela.

Delovno razmerje se v tem primerih sklone brez objave oglasa.

99. člen

Udeleženske tega sporazuma bodo pri izbiranju delavcev na delovna mesta individualnih poslovnih organov, članov kolegijskih poslovnih organov, delavcev, ki imajo posebna pooblastila in odgovornosti in delavcev na drugih odgovornih delovnih mestih upoštevali celovitost strokovnih, idejnopolitičnih in moralnoetičnih meril.

Pred imenovanjem individualnih poslovnih organov in predsednikov kolegijskih poslovnih organov morajo pristojni samoupravni organi zahtevati mnenje družbenopolitičnih organizacij SOZD.

Družbenopolitične organizacije SOZD lahko tudi posredujejo mnenje o posameznih kandidatih za delavce, ki imajo posebne pravice in odgovornosti in za delavce na odgovornih delovnih mestih.

XV. OBVEŠČANJE DELAVCEV V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI

100. člen

Organi SOZD morajo zagotoviti, da bodo delavci redno, pravočasno, resnično, popolno ter vsebinsko in oblikovno na dostopen način obveščeni o celotnem poslovanju SOZD in njenem materialno-finančnem stanju, na pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabi sredstev, o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev v vseh oblikah združevanja dela in sredstev ter o drugih vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje, odločanje in uveljavljanje samoupravne delavske kontrole.

Delavci v temeljnih oziroma delovnih organizacijah imajo pravico zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta in izvršilnega odbora SOZD ter o delu individualnega poslovnega organa SOZD ter o delu delovne skupnosti SOZD.

101. člen

Sistem obveščanja v SOZD mora zagotoviti medsebojno obveščanje, da bodo lahko delavci odločali neposredno in prek svojih delegatov o vseh samoupravnih odločitvah, sprejetih v SOZD in da bo tako delavcem temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD omogočeno uresničevati svojo pravico odločanja v SOZD.

102. člen

Delavski svet in poslovni organ SOZD morata obveščati delavce in sindikat o opozorilih, ugotovitvah in odločitvah družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva, organa, ki je pristojen za nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela, sodišče, organov družbenopolitičnih skupnosti oziroma sindikata, če ti to zahtevajo.

103. člen

Način in roki za obveščanje delavcev, vprašanja, o katerih jih je treba obveščati ter kateri organi so odgovorni za obveščanje delavcev, o delovanju in poslovanju SOZD so določeni s statutom SOZD.

Obvestila, ki se dajejo delavcem temeljnih oziroma delovnih organizacij o delu SOZD, je treba hkrati dati tudi odboru samoupravne delavske kontrole SOZD in družbenopolitičnim organizacijam, organiziranim v okviru SOZD.

104. člen

Za informiranje delavcev se uporabljajo naslednji načini oziroma sredstva:

- a) neposreden način:
 - sestanki delovnih skupin,
 - zbori delovnih ljudi,
 - konference in tribune za celoten kolektiv,
 - uvajalni seminarji,
 - informativno-izobraževalni seminarji z določeno aktualno tematiko.
- b) posredna sredstva:
 1. glasilo Mercator s prilogami,
 2. interne informacije,
 3. oglasne deske,
 4. opozorilni napisi, lepaki in plakati,
 5. razmnožene okrožnice in obvestila,
 6. posebne publikacije,
 7. druga sredstva.

105. člen

Sredstva za kritje stroškov za obveščanje in za poslovanje službe obveščanja zagotovijo temeljne oziroma delovne organizacije z združevanjem sredstev in s skupnim financiranjem te dejavnosti.

XVI. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

106. člen

Za varstvo svojih samoupravnih pravic, v zadevah in pristojnostih SOZD, uresničujejo delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij samoupravno delavsko kontrolo neposredno, po delegatih v organih upravljanja in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole SOZD. Na ravni SOZD uresničujejo delavci samoupravno delavsko kontrolo na način, ki ga določata ta sporazum in statut SOZD.

107. člen

Na ravni SOZD se na delegatski osnovi oblikuje odbor samoupravne delavske kontrole. Člane odbora samoupravne delavske kontrole, ki šteje 9 članov, volijo in odpokličejo delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij.

108. člen

Mandat članov odbora samoupravne delavske kontrole traja dve leti. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v ta odbor. Za člana odbora samoupravne delavske kontrole ne more biti izvoljen član delavskega sveta, član izvršilnega odbora, kakor tudi ne delavec, ki po zakonu ne more biti izvoljen za delegata v delavski svet.

109. člen

Odbor samoupravne delavske kontrole na ravni SOZD nadzoruje izvajanje in uresničevanje:

1. samoupravnega sporazuma o združitvi DO v SOZD, statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov SOZD,
2. plana in programa razvoja SOZD in ukrepov za njegovo izvajanje,
3. sklepov delavskega sveta, izvršilnega odbora in generalnega direktorja ter skladnost teh aktov oziroma s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev temeljnih oziroma delovnih organizacij,
4. delovnih obveznosti delavcev delovne skupnosti in samoupravljalskih funkcij organov SOZD,
5. odgovorno ter družbeno in gospodarsko smotrno uporabo združenih sredstev in razpolaganje z njimi,
6. obveščanje DO oziroma delavcev temeljnih in delovnih organizacij o vprašanjih, ki so pomembna za odločanje in kontrolo na ravni SOZD,
7. drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov delovnih organizacij, pomembnih za uresničevanje ciljev, zaradi katerih so se združile v SOZD.

110. člen

Predlaganje kandidatov, volitve ter odpoklic članov in sestavo odbora samoupravne delavske kontrole ter njegove pravice, dolžnosti in odgovornosti ureja v skladu z zakonom statut SOZD.

XVII. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

111. člen

Družbenopolitično delo in aktivnost delavcev je integralni del samoupravnega sistema dela in aktivnosti temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD.

Delavci se prostovoljno združujejo v:

- sindikat,
- zvezo komunistov,
- zvezo mladine

in druge družbenopolitične organizacije, ki so sestavni del in aktivni dejavnik v organizacijah združenega dela.

112. člen

Delavci se v teh organizacijah povezujejo zaradi uresničevanja svojih, s programi in statuti določenih nalog, in da s svojimi načrti pomagajo uveljavljati družbenoekonomski položaj delavca v združenem delu in samoupravljanja ter zagotovitev spoštovanja ustavnih pravic in dolžnosti.

Družbenopolitične organizacije kot sestavni del samoupravljanja organizirano vplivajo na razvijanje samoupravnih odnosov in socialistične demokracije zavesti, na uveljavljanje pravic iz samoupravljanja, spremljajo delo organov samoupravljanja ter se zavzemajo za odpravo pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih in demokratičnih družbenih odnosov, za samoupravno odločanje, za humane odnose med ljudmi in za zagotovitev obveščenosti delavcev.

113. člen

Samoupravni organi v SOZD so dolžni v določenem roku obravnavati pismene ali na sejah zbrane predloge in pobude organizacij sindikata, ki se nanašajo na položaj delavca. Organi upravljanja so dolžni, če predloge organizacij sindikata oziroma drugih družbenopolitičnih organizacij deloma ali v celoti zavrnejo, o tem obvestiti predlagatelje obenem z navedbo razlogov za odklonitev.

114. člen

Samoupravni organi in predlagatelji so dolžni o pomembnejših predlogih, ki se nanašajo na položaj delavca, pred dokončnim sklepanjem obvestiti družbenopolitične organizacije in predloge razumljivo obrazložiti. Obenem s predlogom morajo zahtevati od družbenopolitičnih organizacij, da se o njih v primernem roku izjavijo.

Enostranske, nepopolne ali tendenciozne informacije predlagateljev in organov upravljanja družbenopolitičnim organizacijam imajo lahko za posledico odgovornost po določenih samoupravnih splošnih aktov.

115. člen

Organi upravljanja so zlasti dolžni seznaniti družbenopolitične organizacije s predlogi in pobudami o vprašanjih, ki se tičejo:

- odločanja o pridobivanju in delitvi dohodka ter upravljanja s sredstvi družbene reprodukcije,
- samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov in njihovega izpolnjevanja,
- razvoja samoupravnih odnosov in organizacije dela,
- izpolnjevanje delavcev v strokovnem in družbenem pogledu,
- delovne in življenjske pogoje delavcev ter njihovo varstvo samoupravnih pravic.

116. člen

Delavci v svojih sindikalnih organizacijah predlagajo in določajo kandidate za delegate v organe upravljanja in njihove izvršilne organe v SOZD, kandidate za člane delegacij v družbenopolitičnih interesnih skupnostih. Pri izvajanju kandidacijskega postopka izvaja sindikalna organizacija v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami tak kandidacijski postopek, ki bo zagotavljal delavcem, da bodo lahko pri predlaganju in določanju možnih kandidatov svobodno izrazili svojo voljo.

117. člen

Za odgovorno delo delegacij in delegatov skrbi sindikalna organizacija, tako da spremlja njihovo delo, daje pobude in predloge za izboljšanje njihovega dela, analizira pogoje za delo delegacij oziroma delegatov in po potrebi daje pobude za izboljšanje neurejenih razmer, kritično ocenjuje sodelovanje med delegacijo (delegati) in organi upravljanja in po potrebi predlaga drugačne načine medsebojnega sodelovanja. Sindikalna organizacija organizira tudi družbenopolitično izobraževanje članov delegacij in delegatov.

118. člen

Delovanje družbenopolitičnim organizacijam se omogoča s tem, da se:

- zagotavlja prostore za sestanke in dodatna materialna sredstva za njihovo aktivnost;
- omogoča sestanke med rednim delovnim časom, kadar je to nujno potrebno, o sklicevanju takih sestankov samostojno odloča izvršilni organ organizacije, potem ko predhodno z organi SOZD ugotovi najprimernejši čas za sestanek,
- priznava članom izvršilnih organov organizacij nadomestilo osebnega dohodka za normalne organizacijske potrebe v obliki pripravljanja akcij, ko zaradi opravljanja svojih funkcij zapustijo svoja delovna mesta;

— članom izvršilnih organov organizacije priznava za politično izobraževanje potrebno število dni plačane odsotnosti z dela, drugim članom po posebnem dogovoru;
— omogoča delavcem, ki so izvoljeni v organe družbenopolitičnih organizacij v občini, republiki in zvezi, da se lahko udeležijo uradno sklicanih sej.

119. člen

Udeleženske tega sporazuma se zavežejo, da bodo družbenopolitičnim organizacijam v okviru SOZD ustvarile take pogoje za delovanje in sodelovanje pri opravljanju samoupravnih in družbenopolitičnih aktivnosti, da bo v celoti in popolnoma prišla do izraza vloga političnega delovanja družbenopolitičnih organizacij.

XVIII. PRIPRAVE ZA LJUDSKO OBRAMBO

120. člen

Delavci v temeljnih oziroma delovnih organizacijah v okviru SOZD neposredno uresničujejo pravice in dolžnosti, ki jih imajo na področju ljudske obrambe.

Udeležba v odločanju in izvajanju priprav na ljudsko obrambo je temeljna pravica in najvišja dolžnost vsakega delavca.

121. člen

V skladu z zakonom in tem sporazumom, statutom, obrambnimi načrti občin oziroma mesta in širših družbenopolitičnih skupnosti sprejmejo temeljne in delovne organizacije obrambne načrte in izvajajo druge priprave za delo v vojnih razmerah. V svojih statutih oziroma drugih splošnih aktih morajo podrobneje in konkretno določiti delokrog in odgovornost organov upravljanja ter posebne pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev v pripravah na ljudsko obrambo. Priprave morajo biti usklajene z načrti občine, širših družbenopolitičnih skupnosti, kar je odvisno od tega, kdo postavlja naloge glede proizvodnje, storitev in drugih dejavnosti v vojni.

122. člen

Udeleženske tega sporazuma sprejmejo obveznosti, da zaradi uspešnega izvrševanja svojih in skupnih nalog s področja ljudske obrambe zagotovijo potrebna finančna in materialna sredstva za izvajanje teh nalog.

Kot skupne naloge se smatrajo:

- usklajevanje načrtov ljudske obrambe,
- organiziranje civilne zaščite,
- uveljavljanje sodelovanja z organi in organizacijami družbenopolitičnih skupnosti za uresničitev skupnih nalog v zvezi ljudske obrambe in
- medsebojno koordiniranje in usklajevanje del, spremljanje in izvajanje ukrepov za uresničevanje skupnih nalog s področja ljudske obrambe.

123. člen

Za izvajanje obrambnih priprav in nalog s področja ljudske obrambe SOZD je odgovoren koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in samozaščito SOZD.

Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito SOZD imenuje delavski svet SOZD in je sestavljen po delegatskem načelu tako, da ima v tem odboru vsaka delovna organizacija enega delegata. Obvezno je član tega odbora generalni direktor SOZD, upravitelj obrambnega načrta SOZD strokovni referent za obrambne priprave.

V odbor iz prejšnjega odstavka delegirajo svoje predstavnike organizacije zveze komunistov, zveze sindikatov in zveze socialistične mladine. Po svojem položaju so člani odbora predsednik delavskega sveta SOZD, poveljnik enote teritorialne obrambe, če taka enota obstoja in poveljnik štaba za civilno zaščito.

Delegate v odbor predlagajo družbenopolitične organizacije temeljnih oziroma delovnih organizacij. Mandat delegatov traja dve leti, delegat je po poteku mandatne dobe lahko ponovno izvoljen v koordinacijski odbor za ljudsko obrambo SOZD.

124. člen

Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito SOZD, kot izvršilni organ delavskega sveta SOZD, opravlja na področju ljudske obrambe zlasti naslednje naloge:

1. sprejema in dopolnjuje obrambni načrt SOZD;
2. skrbi za organiziranje in usposabljanje enot teritorialne obrambe, če ima organizacija takšno enoto;

3. skrbi za organizacijo in usposabljanje štaba in enot civilne zaščite;

4. usklajuje obrambne priprave in ugotavlja na podlagi obrambnih načrtov temeljnih oziroma delovnih organizacij naloge SOZD na področju ljudske obrambe ter skrbi za njihovo učinkovito izvajanje ter predlaga ukrepe za razvoj in izpopolnjevanje teh nalog;

5. predlaga obrambne elemente razvojnega načrta in drugih splošnih aktov in ukrepov s področja ljudske obrambe SOZD;

6. organizira in pripravlja vse možne oblike in načine izvajanja nalog in ukrepov ljudske obrambe glede na predvidene vojne razmere;

7. predlaga pristojnim upravnim organom za ljudsko obrambo razpored svojih delavcev, ki so vojaški obvezniki, za razporeditev na delovno obveznost, v enote teritorialne obrambe in v enote civilne zaščite;

8. organizira obrambno vzgojo delavcev ter jih seznaja z njihovimi dolžnostmi v vojni;

9. skrbi za izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov pri pripravah za ljudsko obrambo po načelu družbene samozaščite;

10. v soglasju s pristojnimi občinskimi in mestnimi organi določa delavce, ki opravljajo posebno zaupna dela pri pripravah za ljudsko obrambo;

11. skrbi za usklajevanje splošnih aktov s področja ljudske obrambe;

12. predlaga samoupravnim organom temeljnih oziroma delovnih organizacij združevanje obrambnih priprav, zagotavljanje nujnih sredstev kolektivne zaščite delavcev, oboroževanja, opremljanja in pouka enot teritorialne obrambe in civilne zaščite, graditev zaklonišč ter prilagoditev prostorov v zaklonišča za delavce in premoženje;

13. opravljanje drugih nalog s področja priprav za ljudsko obrambo, ki jih določi delavski svet SOZD v skladu z zakoni in obrambnimi načrti družbenopolitičnih skupnosti.

125. člen

Generalni direktor SOZD je vodja obrambnih priprav SOZD in opravlja naslednje naloge:

— izvršuje sklepe delavskega sveta SOZD o pripravah na ljudsko obrambo in skrbi, da se te priprave izvajajo v skladu z zakonom in predpisi ter načrti družbenopolitičnih skupnosti;

— izdaja sklepe in navodila strokovnim službam za opravljanje zadev s področja priprav za ljudsko obrambo in nadzoruje njihovo delo;

— skrbi za pripravo načrtov vojne proizvodnje in storitve v skladu z obrambnim načrtom ter zagotavlja tehnično in drugo dokumentacijo;

— organizira in skrbi za izvajanje ukrepov za zavarovanje tajnih podatkov;

— opravlja druge naloge s področja ljudske obrambe, ki jih določi delavski svet ali družbenopolitična skupnost.

126. člen

Za izvajanje nalog s področja civilne zaščite organizirajo delovne organizacije združene v SOZD ustrezne organe in enote civilne zaščite v skladu z odloki družbenopolitičnih skupnosti.

Podrobnejšo organizacijo in naloge civilne zaščite v temeljnih oziroma delovnih organizacijah in delovni skupnosti SOZD se določa s posebnim pravilnikom ali drugimi splošnimi akti.

XIX. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

127. člen

Družbena samozaščita je najširši obrambni in varnostni sistem samoupravnih funkcij, ki jo uresničujejo delavci v združenem delu ter pomeni varovanje in zaščito ustavnega sistema, družbenega in osebnega premoženja, samoupravnih pravic delavcev, pravic in svoboščin, kakor tudi drugih splošno priznanih vrednot.

128. člen

Delavci uresničujejo pravice, dolžnosti s področja družbene samozaščite predvsem:

- z razvijanjem in oblikovanjem zavesti o varovanju temeljnih vrednot socialističnega družbenega sistema;
- s svojo neposredno in stalno dejavnostjo za razvijanje in varovanje socialistične samoupravnih ureditev;

— z odkrivanjem in preprečevanjem dejanj usmerjenih na rušenje in izpodkopavanje ustavne ureditve ter dejanj, ki škodujejo ugledu temeljnih in delovnih organizacij oziroma SOZD;

— z zavarovanjem družbenega in osebnega premoženja ter z borbo proti gospodarski kriminaliteti in nevestnemu gospodarskemu poslovanju;

— z ukrepi za preprečevanje požarov in delovnih nezgod ter skrbjo za preventivne ukrepe in borbo proti elementarnim nesrečam;

— s sodelovanjem z organi pristojnimi za odkrivanje kaznivih in drugih družbeno škodljivih dejanj z družbenopolitičnimi organizacijami in organi družbenopolitičnih skupnosti.

129. člen

Posamezna področja, na katerih delavci neposredno opravljajo in izvršujejo družbeno samozaščito (izvajanje kadrovske politike, izobraževanje, informiranje, požarna varnost in varstvo pri delu, prometna varnost in varstvo okolja, varovanje objektov in naprav, varovanje skupnih listin in podatkov zaupne narave, gotovino in vrednostnih papirjev, stiki s tujci, opravljanje določenih dolžnosti v tujini), glede na svoje pogoje in potrebe podrobneje opredelijo v statutu in pravilniku o družbeni samozaščiti.

130. člen

Usklajevanje nalog s področja družbene samozaščite opravlja na ravni SOZD koordinacijski odbor za družbeno samozaščito, ki opravlja zlasti naslednje naloge:

- skrb za razvijanje varstvene kulture in zavesti vseh zaposlenih delavcev in v ta namen sodeluje z družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi delovnih organizacij oziroma SOZD;
- pripravlja okvirne programe za predmet družbene samozaščite za vse vrste izobraževanje delavcev;
- ugotavlja slabosti in pomanjkljivosti notranjega samozaščitnega sistema ter predlaga predloge za njihovo odpravo;
- spremlja varnostni položaj v SOZD in pripravlja predloge ter ukrepe;
- koordinira delo organov za družbeno samozaščito v delovnih organizacijah;
- sodeluje z drugimi nosilci družbene samozaščite v družbenopolitičnih skupnostih.

131. člen

V koordinacijskem odboru za družbeno samozaščito SOZD ima vsaka delovna organizacija enega delegata, ki ga izvoli delavski svet SOZD na predlog družbenopolitičnih organizacij delovnih organizacij. Mandat delegatov traja dve leti ter nihče ne more več kot dvakrat zaporedno biti izvoljen za člana koordinacijskega odbora.

Poleg delegatov koordinacijskega odbora, navedenih v predhodnem odstavku, so člani odbora: predsednik ZK SOZD, koordinacijskega odbora sindikata SOZD, predsedstev konference mladih delavcev SOZD, koordinacijskega odbora za splošni ljudski odpor SOZD, odbora samoupravne delavske kontrole SOZD in generalni direktor SOZD.

Koordinacijski odbor je za svoje delo odgovoren delavskemu svetu SOZD.

132. člen

Delovne organizacije sprejmejo svoje pravilnike o družbeni samozaščiti, ki jih prilagodijo svojim pogojem in potrebam v skladu z določbami ustave in resolucije o temeljih za uresničevanje družbene samozaščite v sistemu samoupravljanja.

XX. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

133. člen

Samoupravne splošne akte v SOZD sprejema delavski svet SOZD, kolikor zakon drugače ne določa.

S samoupravnimi splošnimi akti SOZD se urejajo tista razmerja in zadeve, ki se nanašajo na določanje enotnih meril in skupnih načel za poslovanje.

XXI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

134. člen

Ta sporazum je sprejet potem, ko je bil obravnavan v vseh temeljnih oziroma delovnih organizacijah in ko so se delavci odločili o njegovem sprejemu na način, kot to določa zakon in ko je objavljen v glasilu »Mercator«.

135. člen

V zvezi z uveljavitvijo posameznih določil tega sporazuma sprejmejo udeleženske sporazuma naslednje dogovore oziroma obveznosti:

1. ne glede na določila 65. člena tega sporazuma pokrivajo izgube, nastale iz poslovanja do 31. 12. 1976 samo tiste temeljne organizacije, ki so ustrezno jamstvo sprejele po doslej veljavnem samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetje Mercator;
 2. za temeljne organizacije, ki plačujejo obveznost po sistemu združevanja sredstev po sedanjem samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetje Mercator Ljubljana n. sub. o., se ugotovi stanje teh obveznosti per 31. december 1976. Udeleženske tega sporazuma sprejmejo obveznost, da bodo s posebnim samoupravnim sporazumom določile višino ter način odplačila teh obveznosti ter kateri temeljni oziroma delovni organizaciji pripadajo sredstva iz odplačevanja teh obveznosti. Če se takšen sporazum ne sklene, veljajo določila dosedanjega samoupravnega sporazuma o združevanju v podjetje Mercator Ljubljana n. sub. o.;
 3. sprejete obveznosti glede temeljne (interne) banke, kot so določene v XI. poglavju tega sporazuma, bodo udeleženske uresničevale postopoma ter se v ta namen zavežejo uresničiti citirana določila tega sporazuma v roku 1 leta po sprejemu zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema, s tem da bodo ta določila uskladila z določbami citiranega zakona;
 4. sedanji srednjeročni načrt dela in razvoja temeljnih organizacij, združenih v podjetju Mercator Ljubljana za obdobje 1976—1980, ki je bil sprejet dne 26. 2. 1976, predstavlja srednjeročni plan razvoja SOZD za isto obdobje.
- Udeleženske tega sporazuma sprejmejo obveznost, da bodo plan iz prejšnjega odstavka te točke dopolnile in uskladile s plani razvoja delovnih organizacij, ki se bodo združile oziroma pristopile poleg dosedanjih temeljnih organizacij v SOZD Mercator n. sub. o. Uskladitev in vključitev teh planov se pripravi z elaborati o vključevanju in združevanju teh delovnih organizacij v SOZD. Tako usklajeni plani o srednjeročnem planu razvoja bodo predstavljali skupen plan razvoja SOZD za obdobje 1976—1980.

136. člen

Spremembe in dopolnitve sporazuma lahko predlaga vsaka udeleženka, delavski svet SOZD, družbenopolitične organizacije v okviru SOZD in generalni direktor.

Za sprejem sprememb in dopolnitev velja enak postopek kot za sprejem tega sporazuma.

Ljubljana, januar 1977

GRADIVO ZA JAVNO RAZPRAVO

Glasilo delovnega kolektiva Mercator
Posebna izdaja številka 1

Ljubljana, januar 1977

VSEBINA

	Členi		
I. UVOD		VIII. ZDRUŽITEV TOZD oziroma DO V DRUGE	
II. TEMELJNE DOLOČBE	1—7	OBLIKE ZDRUŽEVANJA V OKVIRU SOZD	59—62
III. CILJI ZDRUŽEVANJA	8—10	IX. POOBLASTILA IN ODGOVORNOSTI ZA	
IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE V SOZD	11—20	OBVEZNOSTI	63—69
V. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN NJIHOV		X. DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE	
NAMEN	21—34	DEL SKUPNEGA POMENA	70—82
VI. KOORDINACIJA POSLOVANJA IN MED-		XI. TEMELJNA BANKA (interna banka)	83—86
SEBOJNI ODNOSI	35—37	XII. REŠITEV SPOROV	87—91
VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA		XIII. ZDRUŽEVANJE, PRISTOP oziroma IZSTOP	92—95
IN ORGANI SESTAVLJENE ORGANIZA-		XIV. OSNOVNE KADROVSKE POLITIKE	96—99
CIJE	38	XV. OBVEŠČANJE DELAVCEV V SESTAVLJE-	
1. Delavski svet sestavljene organizacije Mer-		NI ORGANIZACIJI	100—105
cator Ljubljana	39—49	XVI. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA	106—110
2. Izvršni odbor	50—53	XVII. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE	111—119
3. Individualni poslovni organ	54—58	XVIII. PRIPRAVE ZA LJUDSKO OBRAMBO	120—126
		XIX. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA	127—132
		XX. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI	133
		XXI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	134—136

Mercator

Glasilo delovnega kolektiva
»Mercator«, Ljubljana, Ašker-
čeva 3 — Izdaja skupni delavski
svet podjetja »Mercator« — Izhaja
enkrat mesečno — Ureja uredni-
ški odbor: Edo Božič, Danilo Do-
majnko, Branko Gorjup, Kancijan
Hvastija, Nada Rihtar, Marjan
Pogačnik, Jože Rener, Ivanka Vr-
hovčak — Odgovorna urednica:
Ivanka Vrhovčak — Tisk: Ti-
skarna Ljudske pravice, Ljubl-
jana

Oproščeno temeljnega davka od
prometa proizvodov